

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr LII/738/22
Sejmiku Województwa Małopolskiego
z dnia 28 marca 2022 roku

MAŁOPOLSKA

Raport za rok 2021 z realizacji Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021

Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Kraków, marzec 2022

Tytuł: Raport za rok 2021 z realizacji Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021

Przy publikowaniu treści zawartych w niniejszym opracowaniu prosimy o podawanie źródła danych

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków, tel. +48 12 63 03 202, fax. +48 12 630 35 24, <http://www.malopolska.pl/>

Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej

Ul. Raclawicka 56, e-mail: sekretariat.ps@umwm.malopolska.pl

Spis treści

ZADANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA	5
ROZDZIAŁ 1	6
DIAGNOZA PROBLEMU NARKOMANII W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM	6
1.1 Dynamika zjawiska w Małopolsce	6
1.2 Leczeni w województwie małopolskim	11
ROZDZIAŁ 2	16
FINANSOWANIE PROGRAMU	16
2.1 Kontraktowanie świadczeń w obszarze uzależnień	16
2.2 Środki finansowe przeznaczone przez samorządy gminne w województwie małopolskim na przeciwdziałanie uzależnieniom	18
2.3 Zadania finansowane ze środków budżetu województwa.....	19
ROZDZIAŁ 3	21
PREWENCJA I NADZÓR W MAŁOPOLSCE	21
3.1 Dane z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie	21
3.2 Dane z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie	23
3.3 Podejrzenia zatruc Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi i Środkami Zstępczymi	24
3.4 Dane z Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego	26
ROZDZIAŁ 4	28
DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ INSTYTUCJĘ SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2021 ROKU NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	28
4.1 Cel operacyjny 1: Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych	28
4.2 Cel operacyjny 2: Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, zachowań behawioralnych oraz ich rodzinom	39
4.3 Cel operacyjny 3: Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.....	42
PODSUMOWANIE	43
EFEKTY DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2021 ROKU NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.	44
ZAŁĄCZNIKI:	48
Załącznik nr 1 Zrealizowane wskaźniki w 2021 roku w ramach celów oraz zadań Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021.	48
Załącznik nr 2. Sprawozdanie z realizacji zadań w roku 2021 przez Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	55
Załącznik nr 3 Zasoby instytucjonalne w województwie małopolskim w 2021 roku w zakresie leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych.....	65

Wprowadzenie

Przedkładany raport przedstawia działania realizowane w 2021 roku w ramach Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021. Zadania były podejmowane przez Samorząd Województwa, jednostki samorządu gminnego oraz powiatowego, Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie, Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne, Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie, placówki leczenia uzależnień oraz organizacje pozarządowe. Powyższe instytucje zostały określone na etapie przygotowania Programu jako jego realizatorzy.

Instytucje najbardziej zaangażowane w realizację Programu w 2021 roku:

- Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego,
- Samorząd Województwa Małopolskiego,
- Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie,
- Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne w Województwie Małopolskim.

Wszystkie wymienione w raporcie działania wpisują się w cele oraz zadania Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021.

Przedstawione w raporcie dane statystyczne i epidemiologiczne zostały opracowane na podstawie poniższych danych:

- Badania „Młodzież a substancje psychoaktywne w Województwie Małopolskim w 2019 r.” - Europejski Program Badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków ESPAD,
- Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” na przestrzeni lat 2010 - 2018,
- Sprawozdania Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego,
- Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie,
- Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie,
- Placówek leczenia uzależnień.

Dane statystyczne i epidemiologiczne zawarte w przedkładanym raporcie, zbierane są zgodnie z ustawą o statystyce publicznej. Upoważnione instytucje, po opracowaniu dostępnego zakresu danych, udostępniają je zazwyczaj dopiero w drugiej połowie roku, następującego po roku sprawozdawczym. Z uwagi na to niektóre dane przedstawione w raporcie bazują na danych dostępnych z wcześniejszych lat.

Zadania samorządu województwa

Sejmik Województwa Małopolskiego w dniu 24 kwietnia 2014 roku podjął Uchwałę Nr L/806/14 w sprawie uchwalenia Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020. Uchwała została zmieniona uchwałą Nr XXXIV/451/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr L/806/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie przyjęcia Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020 przedłużając ramy czasowe obowiązywania programu na lata 2014-2021. W programie określono cel nadrzędny, którym jest: **Wzmacnianie działań kształtujących prozdrowotny styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem redukcji szkód o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.** Realizację celu nadrzędnego zawarto w trzech celach operacyjnych Programu tj.: Cel 1: *Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych*, Cel 2: *Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, zachowań behawioralnych oraz ich rodzinom*, Cel 3: *Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych* oraz dwudziestu trzech zadaniach. Szczegółowy opis celów oraz zadań znajduje się w dalszej części raportu. Wszystkie zadania poprzez działania profilaktyczne, prewencyjne, lecznicze i rehabilitacyjne, a także z obszaru reintegracji społecznej i zawodowej służą pełnej realizacji Programu.

Wojewódzki Program jest spójny z zadaniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który został ujęty w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, organ wykonawczy samorządu województwa sporządza raport z wykonania i realizacji w danym roku Wojewódzkiego Programu, który przedkłada odpowiednio sejmikowi województwa w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego raport dotyczy.

W celu realizacji zadań z obszaru przeciwdziałania narkomanii Zarząd Województwa Małopolskiego Uchwałą nr 509/21 z dnia 29 kwietnia 2021 roku powołał obecnego Eksperta Wojewódzkiego do Spraw Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego. Zadania Eksperta zostały określone w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, do których należy:

1. Zbieranie, gromadzenie, wymiana informacji i dokumentacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii, objętych badaniami statystycznymi statystyki publicznej, oraz opracowywanie i przetwarzanie zebranych danych.
2. Prowadzenie i inicjowanie badań dotyczących problemów narkotyków i narkomanii oraz opracowywanie i udostępnianie ich wyników.
3. Gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie baz danych dotyczących narkotyków i narkomanii.
4. Formułowanie wniosków sprzyjających kształtowaniu adekwatnej do sytuacji strategii reagowania na problem narkomanii.
5. Gromadzenie i udostępnianie publikacji na temat narkotyków i narkomanii.
6. Gromadzenie i analiza informacji dotyczących nowo pojawiających się trendów w używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Rozdział 1

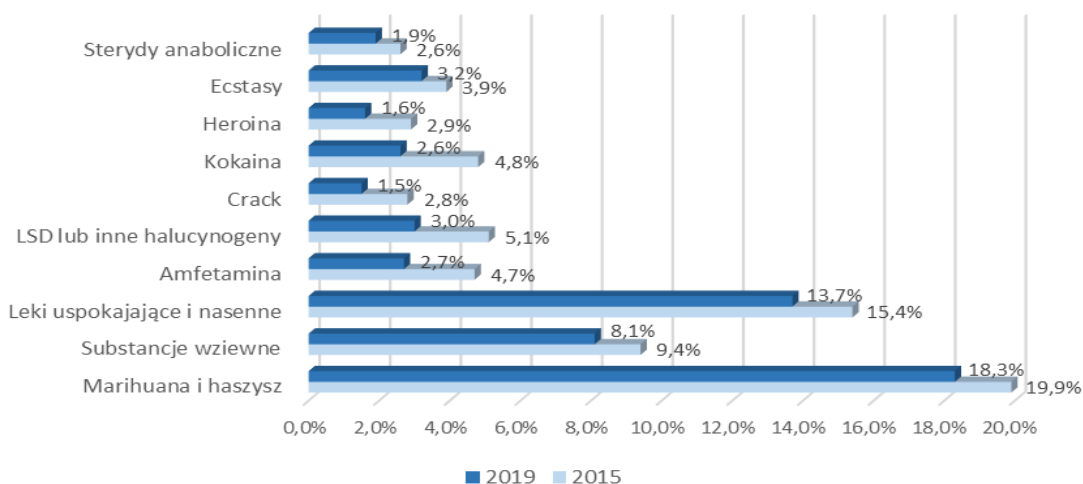
Diagnoza Problemu Narkomanii w Województwie Małopolskim

1.1 Dynamika zjawiska w Małopolsce

Stosowanie środków psychoaktywnych przez młodzież szkolną

Dane z badania ankietowego „Raport ESPAD 2019” przeprowadzonego na zlecenie Województwa Małopolskiego wśród małopolskiej młodzieży szkolnej, wskazują, że podobnie jak w badaniach ogólnopolskich uczniowie ze szkół średnich, w wieku od 15 do 18 lat, znacznie rzadziej sięgają po substancje nielegalne, niż substancje prawnie legalne w Polsce (głównie alkohol i wyroby tytoniowe). Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Według badania z 2019 roku, chociaż raz w ciągu życia używało tych substancji 18,3% młodszych uczniów (19,9% w 2015 r.) i 38,9% starszych (wzrost o 4,9% względem 2015 r.).

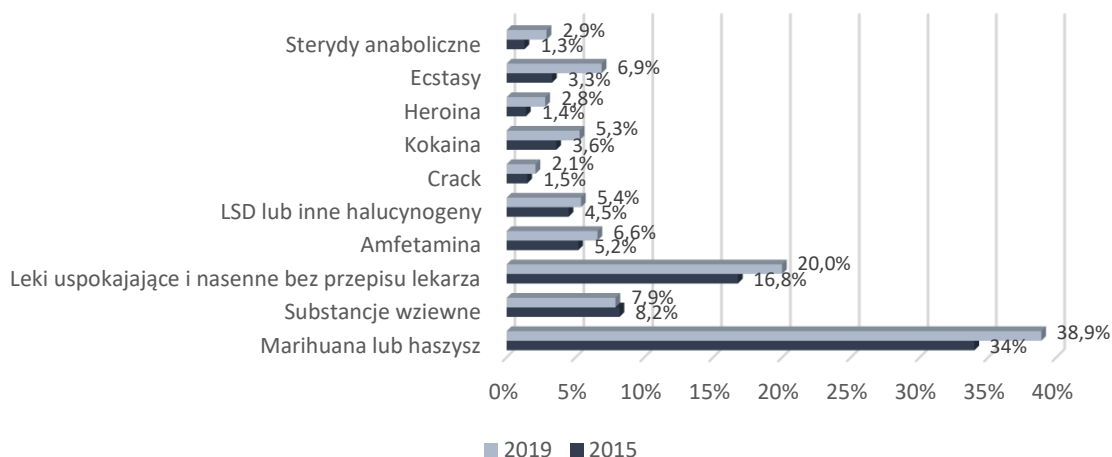
Wykres 1. Używanie substancji kiedykolwiek w życiu wśród przez młodzieży w wieku 15-16 lat

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD”

Na drugim miejscu pod względem stosowania przez młodzież, podobnie jak w 2015 r., uplasowały się leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza, które stosowało 13,7% młodszych (15,4% w 2015 r.) i 20,0% starszych uczniów (16,8% w 2015 r.) Trzecie miejsce w obu grupach wiekowych zajmują substancje wziewne (8,1% 15-16 latków oraz 7,9% 17-18 latków).

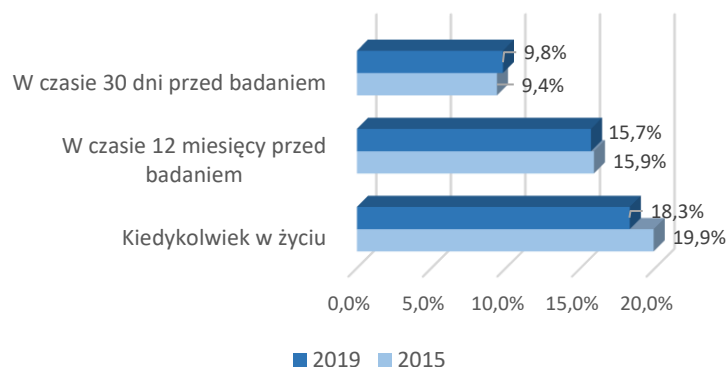
Wykres 2. Używanie substancji kiedykolwiek w życiu wśród przez młodzieży w wieku 17-18 lat

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD”

Za wskaźnik aktualnego używania substancji psychoaktywnych przyjmuje się zwykle używanie substancji w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, a za wskaźnik względnie częstego i okazjonalnego używania substancji psychoaktywnych można przyjąć okres ostatnich 30 dni przed badaniem. Porównując dane z 2015 i 2019 roku w zakresie aktualnego i częstego spożywania przetworów konopi zauważalna jest stabilizacja w młodszej grupie wiekowej.

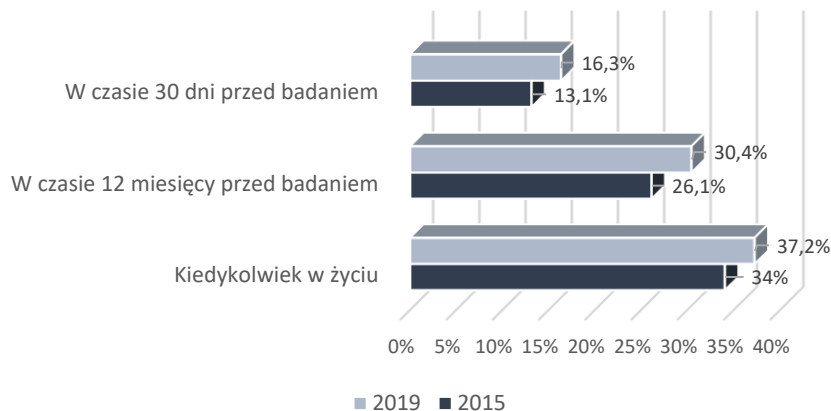
Wykres 3. Używanie przetworów konopi przez młodzieży w wieku 15-16 lat

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD”

W grupie starszej młodzieży w zakresie spożywania przetworów konopi porównanie wskaźników z 2015 i 2019 roku wskazuje na wzrost spożycia kiedykolwiek w życiu o 3,2%, w czasie ostatnich 12 miesięcy o 4,3%, w czasie 30 dni przed badaniem o 3,2%.

Wykres 4. Używanie przetworów konopi przez młodzieży w wieku 17-18 lat

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD”

Stosowanie narkotyków, podobnie jak picie alkoholu, w większości przypadków nie ma charakteru regularnego. Z danych uzyskanych w Małopolsce i na poziomie kraju nie obserwuje się większych różnic w rozpowszechnieniu eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi. Zebrane dane nie pozwalają założyć z dużą pewnością, że wszyscy uczniowie, deklarujący kontakt z daną substancją w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem na pewno jej używają, co najmniej raz w miesiącu.

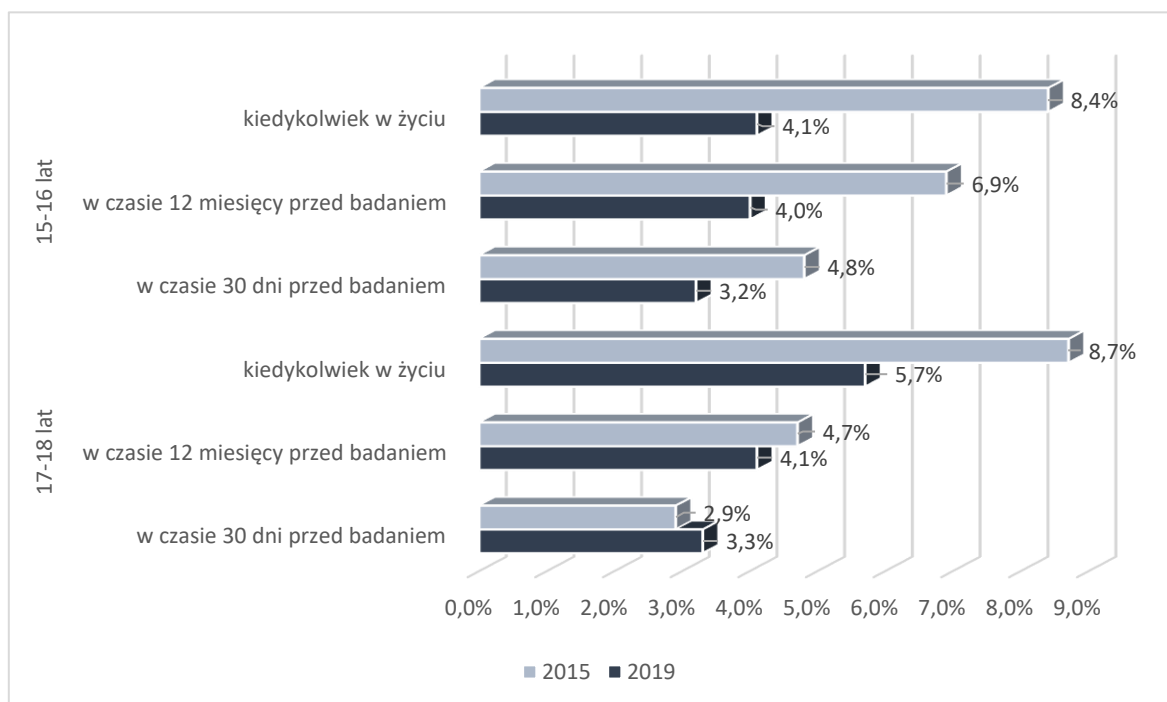
Na podstawie wyników zawartych w Raporcie można wyciągnąć wniosek, że eksperymentowanie i używanie substancji psychoaktywnych podobnie jak alkoholu i tytoniu zależne jest od płci. Związek między używaniem substancji, a płcią występuje w obu grupach wiekowych. Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Z kolei dziewczęta częściej niż chłopcy deklarują doświadczenia z lekami uspokajającymi i nasennymi (18,0% uczennic z młodszej grupy

wiekowej i 25,7% ze starszej) oraz lekami przeciwbólowymi używanymi w celu odurzenia (9,5% uczennic z klas pierwszych i 6,8% z klas trzecich).

Środki zastępcze

Dane na temat dopalaczy sugerują spadek stosowania tych substancji kiedykolwiek w życiu. Rozpowszechnienie używania w czasie ostatnich 12 miesięcy oraz ostatnich 30 dni przed badaniem również jest na niższym poziomie. Prawidłowość ta ujawnia się w każdej z badanych grup młodzieży. Wyjątkiem jest nieznaczny wzrost rozpowszechniania dopalaczy w starszej kohorcie w czasie 30 dni przed badaniem o 0,4%.

Wykres 5. Użytkowanie dopalaczy wśród młodzieży szkolnej w latach 2015 i 2019

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z „Raportu ESPAD 2015” oraz „Raportu ESPAD 2019”.

Badanie ESPAD z 2019 r. wskazuje, że w Województwie Małopolskim 4,8% badanych pierwszoklasistów i 5,8% trzecioklasistów dokonywało zakupów „dopalaczy”. Poniższe zestawienie zawiera informację odnośnie miejsc zakupu dopalaczy.

Tabela 1. Źródła zakupów dopalaczy

Rok		2015		2019	
Grupa wiekowa	Źródło zakupów dopalaczy	Małopolska	Polska	Małopolska	Polska
15- 16 lat	Sklep z dopalaczami	4,0	4,7	2,6	2,4
	Internet	2,9	3,1	2,3	1,7
	Inne źródło	5,9	6,2	3,8	4,3
17-18 lat	Sklep z dopalaczami	3,3	3,3	3,0	1,9
	Internet	1,9	2,1	1,8	1,3
	Inne źródło	4,0	5,4	4,8	4,4

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z „Raportu ESPAD 2015” oraz „Raportu ESPAD 2019”.

Zakupu w sklepie z „dopalaczami” dokonało 2,6% pierwszoklasistów oraz 3,0% trzecioklasistów. Za pośrednictwem internetu, takich zakupów dokonywało 2,3% badanych z młodszej grupy oraz 1,8% ze starszej. Największy odsetek badanych uczniów dokonał zakupów w inny sposób

(3,8% pierwszoklasistów i 4,8% trzecioklasistów). Wyniki te mogą wskazywać na przejmowanie handlu dopalaczami przez nielegalny rynek. Zarówno wśród pierwszoklasistów jak i trzecioklasistów z Małopolski spadł odsetek uczniów deklarujących łatwy dostęp do „dopalaczy” (o 6,4% wśród młodszych uczniów oraz 4,8% wśród starszych uczniów).

Ośrodek Kontroli Zatruc w Warszawie zbiera dane o interwencjach medycznych w przypadkach podejrzeń zatruc nowymi substancjami psychoaktywnymi (NSP) i środkami zastępczymi (ŚZ) oraz prowadzi centralny rejestr tych zdarzeń. Dane te pochodzą ze szpitali oraz z Państwowych Wojewódzkich Inspektoratów Sanitarnych.

Porównując dynamikę zjawiska zatruc NSP/ŚZ w Małopolsce na przestrzeni ostatnich 7 lat (2014 – 2020) należy odnotować, że łącznie w tym okresie zarejestrowano 830 interwencji medycznych tego typu. Największa liczba interwencji miała miejsce w 2017 r., w którym odnotowano 279 zgłoszeń z terenu całego województwa. W okresie 2017-2020 zauważalny jest silny trend spadkowy. Najmniejszą liczbę zgłoszeń odnotowano w 2020 r. - 37.

Tabela 2. Liczba przypadków zatruc i zgonów spowodowanych nowymi substancjami psychoaktywnymi w latach 2014-2020 w Małopolsce

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba zdarzeń ogółem	36	149	112	279	158	59	37
kobiety (%)	6	13	17	7	9,4	11,9	16,2
mężczyźni (%)	94	87	82	76	65,8	88,1	83,8
zgony	0	0	0	12	2	1	0

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Ośrodka Kontroli Zatruc w Warszawie.

Spadek liczby zgłoszeń może być związany ze zmniejszeniem zgłaszalności zdarzeń z poszczególnych jednostek ochrony zdrowia lub rzeczywistym w stosunku do poprzednich lat, spadkiem liczby zdarzeń mających związek z użyciem NSP (nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 2018 r. zaostrzająca przepisy „anty-dopalaczowe”). Działania powiatowych inspektorów sanitarnych w ramach nadzoru prowadzonego nad przestrzeganiem przepisów dotyczących środków zastępczych lub NSP doprowadziły do zamknięcia w 2018 r. wszystkich stacjonarnych sklepów na terenie województwa małopolskiego, w których prowadzona była sprzedaż „dopalaczy”.

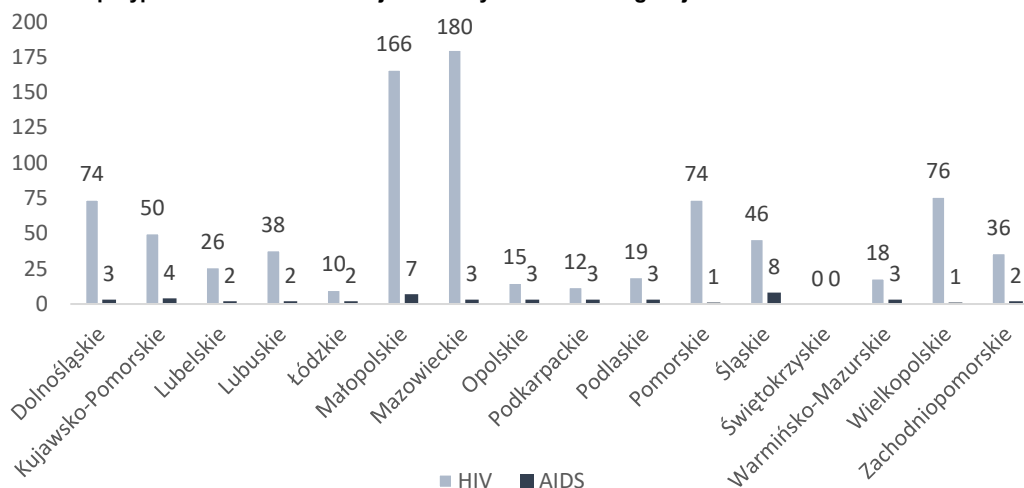
Zakażenia HIV i zachorowalność AIDS

Według danych Krajowego Centrum ds. AIDS na dzień 31 grudnia 2020 r. w Polsce żyje 26 486 osób z infekcją HIV, 3 815 zachorowało na AIDS, 1 428 chorych zmarło. Jak podaje Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy (NIZP PZH - PIB) spośród ogółu zarejestrowanych z HIV, co najmniej 6 391 osób to zakażeni w związku z używaniem narkotyków. Wśród osób stosujących narkotyki w iniekcjach, w 2020 r. wirusa HIV stwierdzono u 14 badanych, AIDS u 8 osób, jedna osoba zmarła.

Na koniec października 2021 r. leczeniem antyretrowirusowym (ARV) objętych było około 14 326 pacjentów, w tym 96 dzieci. Leczenie jest prowadzone i finansowane w ramach programu zdrowotnego Ministra Zdrowia p.n. „Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV w Polsce na lata 2017 – 2021”.

Najwyższa liczba nowych zakażeń HIV została zarejestrowana w województwach mazowieckim i małopolskim. Najmniej przypadków HIV stwierdzono wśród mieszkańców województwa świętokrzyskiego, łódzkiego oraz podkarpackiego. Pod względem stwierdzonej liczby chorych na AIDS przeważają województwa śląskie i małopolskie. W tych województwach odnotowano również największą liczbę zgonów – 2.

Wykres 6. Liczba przypadków HIV i AIDS zarejestrowanych w 2020 r. wg województw

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z NIZP-PZH za rok 2020.

Zasadniczą informacją w kwestii profilaktyki zapobiegania nowym zakażeniom oraz pomocy osobom zakażonym HIV jest między innymi wiedza na temat przyczyn zakażeń oraz odsetek osób zakażonych. Wśród osób z pozytywnym wynikiem, przeważają mężczyźni mający kontakty seksualne z mężczyznami niż osoby z kontaktów heteroseksualnych. Według dostępnych informacji stosowanie narkotyków w iniekcjach stanowi trzecią co do częstości występowania przyczynę zakażeń. Liczba zakażeń spowodowanych tą drogą transmisji systematycznie spada, co może być spowodowane zmniejszeniem popularności używania substancji psychoaktywnych w formie iniekcyjnej, jak również zwiększeniem świadomości wśród użytkowników narkotyków oraz prowadzeniem działań z zakresu redukcji szkód (wymiana strzykawek i igieł).

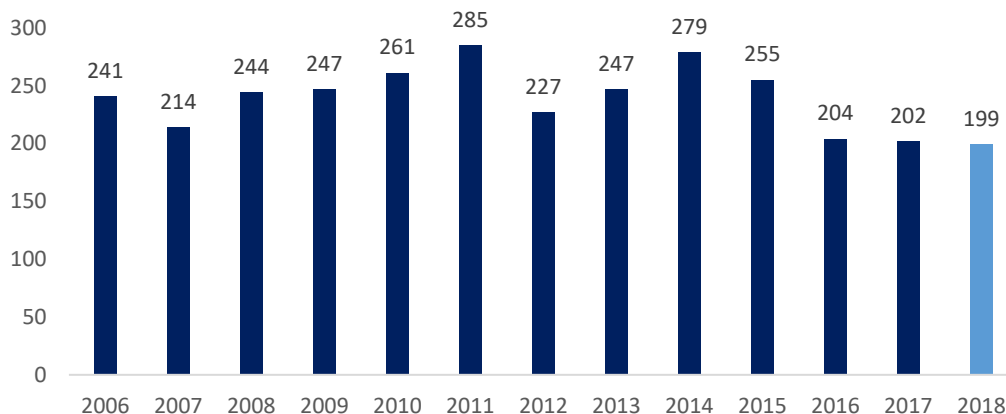
Najskuteczniejszym środkiem zapobiegania zakażeniom HIV jest efektywna, systematyczna profilaktyka i edukacja zdrowotna oparta na aktualnym stanie wiedzy, skierowana do ogółu społeczeństwa na temat czynników ryzyka, dróg zakażenia oraz możliwości leczenia. Zalecana jest kontynuacja działań mających na celu powstrzymanie szerzenia się zakażeń przenoszonych drogą iniekcji wśród użytkowników substancji odurzających, szczególnie w kwestii dostarczania czystego sprzętu do iniekcji oraz zapewnienia dostępu do opieki medycznej, w tym testowania i leczenia chorób zakaźnych.

Zgony z powodu zażywania narkotyków

Dane dotyczące zgonów z powodu przedawkowania narkotyków nie są dokładnie raportowane z powodu określania przyczyn zgonów za pomocą kodów, które uniemożliwiają precyzyjne określenie wyjściowej przyczyny zgonu – kodowanie przyczyn zgonów na „Karcie statystycznej do karty zgonu” dotyczy tylko wyjściowej przyczyny zgonu (brak kodów dotyczących wtórnej i bezpośredniej przyczyny zgonu). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2018 roku w Polsce odnotowano 199 zgonów w wyniku przedawkowania narkotyków (w 2016 roku – 204 zgony, w 2017 z powodu przedawkowania zmarły 202 osoby). Dane, będące w posiadaniu Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), nie pozwalają na określenie rodzaju substancji, które były przyczyną zgonu.

Zgony z powodu przedawkowania najczęściej występują wśród osób używających narkotyków w sposób ryzykowny (głównie stosujących morfinę i heroinę, często w połączeniu z innymi substancjami). Znacznie częściej z powodu używania narkotyków umierają mężczyźni (69% przypadków) niż kobiety (31% zgonów). Przyjmuje się, że osoby stosujące opioidy są od 5 do 10 razy bardziej narażone na śmierć niż ich rówieśnicy tej samej płci. Na poniższym wykresie przedstawiona została liczba zgonów spowodowanych przez narkotyki w latach 2006-2018.

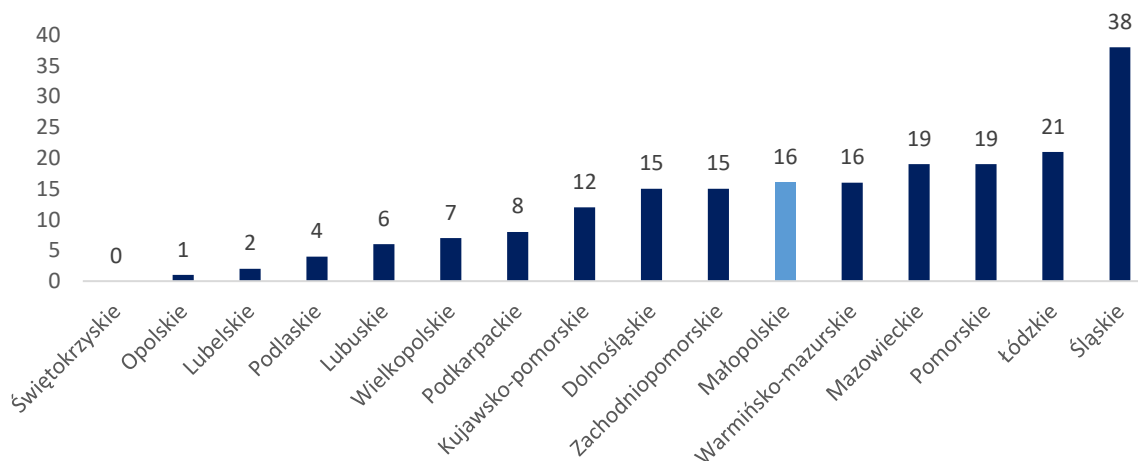
Wykres 7. Liczba zgonów spowodowanych przez narkotyki w latach 2006-2018

Źródło: Biuletyn Statystyczny EMCDDA, 2020

Najwyższą liczbę zgonów z powodu przedawkowania narkotyków w 2018 roku odnotowano w województwie śląskim i łódzkim, najniższą w województwach opolskim, lubelskim i podlaskim. W Małopolsce po przedawkowaniu narkotyków zmarło 16 osób, co plasuje województwo na dziesiątej pozycji w skali kraju. Jedynym województwem, w którym nie zarejestrowano zgonów jest świętokrzyskie.

Wykres 8. Liczba zgonów spowodowanych przez przedawkowaniem narkotyków w 2018 r. z podziałem na województwa

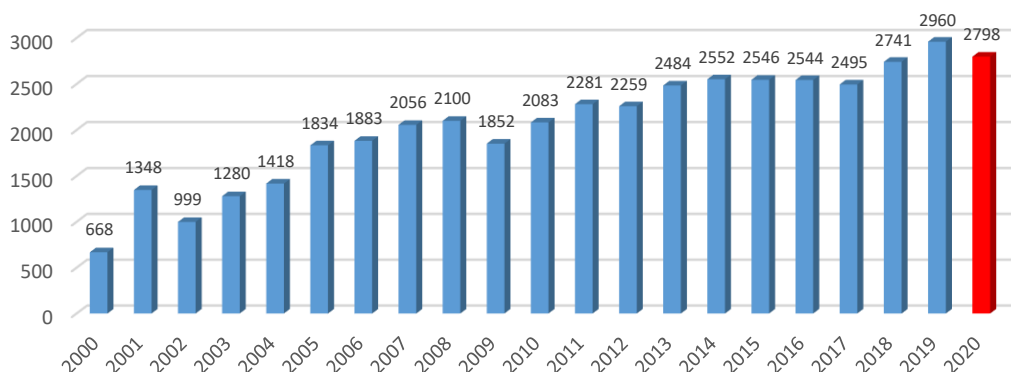
Źródło: Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii

Działania związane z podnoszeniem świadomości odnośnie możliwości przedawkowania oraz ocena ryzyka przedawkowania wśród osób używających narkotyków w połączeniu z zapewnieniem skutecznego leczenia pomaga zapobiegać przypadkom przedawkowania oraz jego skutkom. Do zmniejszenia liczby przedawkowań wśród osób uzależnionych od opioidów skutecznie przyczynia się między innymi program leczenia substytucyjnego.

1.2 Leczeni w województwie małopolskim

W Małopolsce od 2018 r. notuje się wzrost liczby pacjentów z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem środków psychoaktywnych leczonych ambulatoryjnie tj. o 9,9% w porównaniu do 2017 r., i o kolejne 8 % w 2019 r. w porównaniu do roku poprzedniego – wykres 9. W roku 2020 odnotowano spadek liczby osób leczonych o 5,47% w porównaniu do roku 2019. Spadek ten związany jest z wybuchem epidemii COVID-19 oraz okresowym zamknięciem placówek leczniczych i ograniczeniami związanymi z przyjmowaniem pacjentów. Część placówek zdecydowała się na udzielanie świadczeń za pomocą teleporad oraz prowadzenie terapii on-line. (Dane za rok 2021 będą dostępne w drugim kwartale 2022 roku).

Wykres 9. Leczeni w lecznictwie ambulatoryjnym osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi użytkowaniem środków psychoaktywnych w Województwie Małopolskim w latach 2000-2019

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W 2020 roku w wieku do 18 lat leczonych było 95 pacjentów (tj. 3,4% spośród wszystkich leczonych). Liczba leczonych ogółem mężczyzn wyniosła 1 902 (tj. 67,98% leczonych ogółem). Najwięcej leczonych było z powodu używania kilku substancji jednocześnie lub innych substancji psychoaktywnych – 1 785 pacjentów (tj. 63,8% wszystkich pacjentów). Ponadto utrzymuje się cały czas wysoka tendencja występowania zaburzeń psychicznych spowodowanych przyjmowaniem: leków uspokajających i nasennych (340 pacjentów), kanabinoli (228 pacjentów), opiatów (185 pacjentów) oraz spowodowanych współuzależnieniem (296 pacjentów), a także używaniem innych substancji pobudzających, w tym kofeiny (124 pacjentów). Znaczący wzrost odnotowano w zakresie osób leczonych z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem tytoniu, o 486,96% (112 pacjentów).

Tabela 3. Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi użytkowaniem środków psychoaktywnych leczonych w placówkach ambulatoryjnych w województwie małopolskim w 2020 roku (dane za rok 2021 dostępne będą w drugim kwartale 2022 roku).

Wyszczególnienie		Leczeni		Leczeni po raz pierwszy	
		ogółem	w tym w wieku	ogółem	w tym w wieku
			do 18 lat		do 18 lat
Ogółem	2018 rok	2741	145	1011	75
	2019 rok	2960	126	1044	82
	2020 rok	2798	95	816	51
w tym:	mężczyźni	1902	62	583	34
	osoby zamieszkałe na wsi	407	19	131	16
	opieka czynna	690	39	215	29
Ogółem zaburzenia psychiczne spowodowane użytkowaniem substancji psychoaktywnych według rozpoznania zasadniczego:					
opiaty (F11)		185	4	28	0
kanabinoły (F12)		228	18	69	7
leki uspokajające i nasenne (F13)		340	1	8	1
kokaina (F14)		15	0	8	0
inne substancje pobudzające, w tym kofeina (F15)		124	5	45	1
substancje halucynogenne (F16)		6	0	3	0
lotne rozpuszczalniki (F18)		3	0	0	0

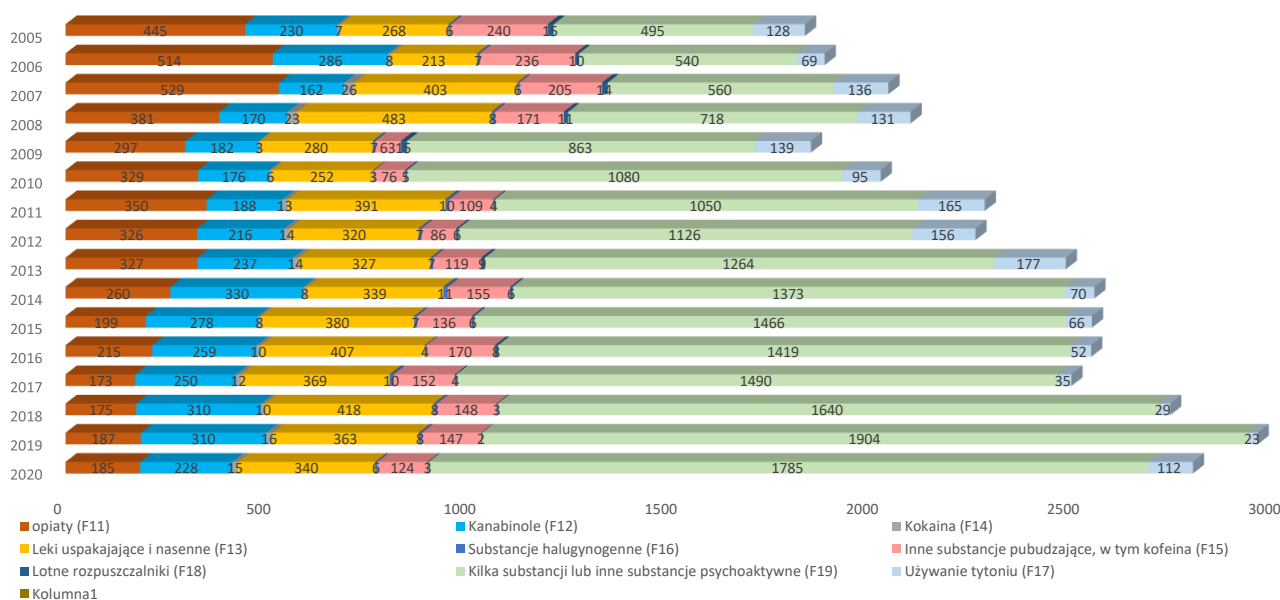
Wyszczególnienie	Leczeni		Leczeni po raz pierwszy	
	ogółem	w tym w wieku do 18 lat	ogółem	w tym w wieku do 18 lat
kilka substancji lub inne substancje psychoaktywne (F19)	1785	65	480	40
używanie tytoniu (F17)	112	2	99	2
współistniejące uzależnienia od alkoholu (F10)	109	0	40	0
współuzależnienia	296	18	142	12

* opieka czynna dotyczy pacjentów, którym wyznaczane i egzekwowane są terminy następnych wizyt w ciągu roku.

Uwaga: Liczba leczonych z zaburzeniami psychicznymi ogółem nie stanowi sumy liczby leczonych według rozpoznania zasadniczego. Różnica między sumą rozpoznań, a liczbą leczonych wynika z tego, że jeżeli w poradni nie ma zatrudnionego lekarza psychiatry (bądź konsultanta psychiatry), to wykazywana jest tylko ogólna liczba pacjentów (bez rozpoznań).

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wykres 10. Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie sprawozdania MZ-15 (od 2010 roku na podstawie danych Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego).

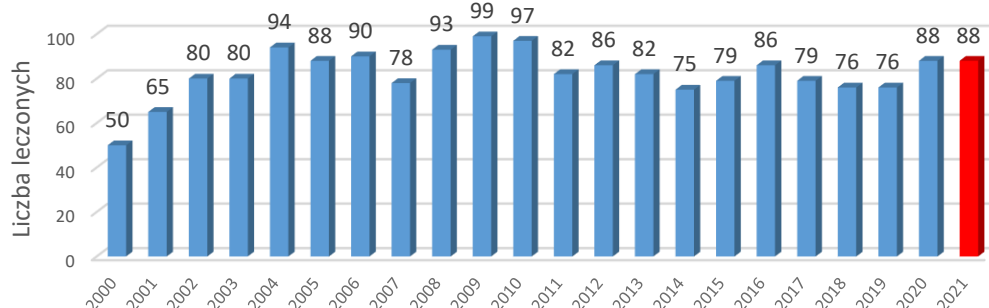
Ponadto na stacjonarnym Oddziale Toksykologii i Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Detoksykacji Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie Sp. z o.o. przebywało 101 pacjentów, w tym 31 kobiet i 70 mężczyzn. Najczęściej występującymi substancjami psychoaktywnymi z powodu których byli leczeni była: amfetamina, ectasy, kokaina, mefedron, morfina, heroina, kodeina, fentanyl, tramadol oraz leki uspokajające. Średni pobyt pacjenta na oddziale wyniósł 13,9 dni. Wiek pacjentów był w przedziale od 18 lat do 68 lat. Z powodu pandemii Covid – 19 liczba hospitalizacji w Pododdziale Detoksykacji w 2021 roku była niższa o ponad 47 % w porównaniu do roku 2019.

Działania z zakresu redukcji szkód w dziedzinie narkomanii koncentrują się na niwelowaniu szkodliwych skutków zażywania narkotyków, a nie na przeciwdziałaniu ich używaniu. W Polsce programami redukcji szkód są programy substytucji lekowej oraz programy wymiany igieł i strzykawek, które zakładają pomoc osobom uzależnionym bez realizowania przez nich warunku abstynencji. Poradnia MONAR w Krakowie realizuje program wymiany igieł i strzykawek, Poradnia Leczenia Uzależnień Szpitala Specjalistycznego im. L. Rydygiera Sp. z o.o. w Krakowie realizuje program substytucji lekowej poprzez kierowanie pacjentów do programu substytucyjnego,

a Areszt Śledczy w Krakowie przy ul. Montelupich 7 realizuje program leczenia substytucyjnego dla osób pozbawionych wolności z uzależnieniem od opiatów.

W 2021 roku programem substytucyjnym w **Poradni Leczenia Uzależnień Szpitala Specjalistycznego im. L. Rydygiera Sp. z o.o. w Krakowie** objęto 88 osób (25 kobiet i 63 mężczyzn), liczba osób leczonych była na tym samym poziomie co w roku wcześniejszym – wykres 11.

Wykres 11. Liczba osób objętych leczeniem substytucyjnym w Małopolsce w latach 2000 – 2021

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Poradni Leczenia Uzależnień Szpitala Specjalistycznego im. L. Rydygiera Sp. z o.o. w Krakowie.

Program substytucyjny obejmuje leczenie metadonem oraz suboxonem. Liczba pacjentów leczonych metadonem wyniosła 72 osoby, w tym w wieku 10-29 lat – 6 osób (2 kobiety i 4 mężczyzn), w wieku 30-64 lat – 66 osób (19 kobiet i 47 mężczyzn), z kolei liczba leczonych suboxonem wyniosła 16 osób, w tym w wieku 10-29 lat – 4 osoby (1 kobieta i 3 mężczyzn), w wieku 30-64 lat – 12 osób (3 kobiety i 9 mężczyzn). Osoby te głównie nadużywały opiaty/opioidy (kompot) oraz substancje towarzyszące, tj.: alkohol, amfetaminę, metkatynon, „dopalacze”, marihuana, benzodiazepiny.

Pacjenci objęci leczeniem substytucyjnym zamieszkiwali następujące powiaty:

- miasto Kraków: 78 osób (56 mężczyzn, 22 kobiety),
- powiat gorlicki: 1 osoba (1 kobieta),
- powiat brzeski: 1 osoba (1 kobieta)
- powiat rzeszowski (woj. podkarpackie): 1 osoba (1 mężczyzna)
- powiat tarnobrzeski (woj. podkarpackie): 3 osoby (2 mężczyzn, 1 kobieta),
- powiat tatrzański: 2 osoby (2 mężczyzn),
- powiat wadowicki: 1 osoba (1 mężczyzna),
- powiat wielicki: 1 osoba (1 mężczyzna).

Z danych uzyskanych z **Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Krakowie** wynika, że pierwszą jednostką penitencjarną w Polsce, która zastosowała metadonowe leczenie substytucyjne był Areszt Śledczy w Krakowie przy ul. Montelupich 7. W więziennym Zakładzie Opieki Zdrowotnej przy ul. Montelupich od 2003 roku jest realizowany program leczenia substytucyjnego osób pozbawionych wolności z uzależnieniem od opiatów, nosi on nazwę „Metar Kraków”.

W 2021 roku liczba leczonych metadonem wyniosła 17 osób (14 mężczyzn oraz 3 kobiety) w przedziale wiekowym 31-52 lata. Najczęściej przyjmowanymi substancjami psychoaktywnymi były leki z grupy benzodiazepin i leki przeciwdepresyjne. Leczeni pochodzili z różnych województw. Obecnie w Areszcie Śledczym w Krakowie przebywa 7 osób objętych programem substytucyjnym leczenia metadonem.

Pacjenci objęci leczeniem substytucyjnym w 2021 roku w Areszcie Śledczym przy ul. Montelupich zamieszkiwali:

- województwo małopolskie:
 - ✓ m. Kraków – 7 mężczyzn, 2 kobiety,
 - ✓ powiat wielicki – 1 mężczyzna, 1 kobieta
- województwo mazowieckie:
 - ✓ m. Warszawa – 1 mężczyzna,

- województwo lubuskie:
 - ✓ powiat świdnicki – 1 mężczyzna,
- województwo świętokrzyskie:
 - ✓ powiat skarżyski – 1 mężczyzna,
- województwo podkarpackie:
 - ✓ m. Tarnobrzeg – 1 mężczyzna,
- województwo śląskie:
 - ✓ powiat M. Sosnowiec – 1 mężczyzna,
- poza granicami RP – 1 mężczyzna.

Rozdział 2

Finansowanie programu

2.1 Kontraktowanie świadczeń w obszarze uzależnień

W 2021 roku Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia przeznaczył łączną kwotę **46 653 096,81** zł na leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych w województwie małopolskim. Przeznaczone środki zostały podzielone na: lecznictwo ambulatoryjne – 12 848 767,62 zł, lecznictwo dzienne – 2 684 893,60 zł oraz lecznictwo stacjonarne – 31 119 435,59 zł. W 2021 roku liczba poradni działających w zakresie leczenia uzależnień wynosiła 55. W poradniach leczonych ogółem było 14 665 pacjentów. W omawianym okresie w województwie małopolskim były 204 miejsca pobytu dziennego dla osób uzależnionych, w których leczonych było 833 pacjentów. Liczba łóżek w oddziałach/ośrodkach stacjonarnych wynosiła 495, z których skorzystało łącznie 5 324 pacjentów. Z uwagi na fakt, że uzależnienia od alkoholu oraz środków psychoaktywnych często współwystępują u tych samych pacjentów prezentowane zestawienie dotyczy wszystkich kontraktowanych w tym zakresie świadczeń. Ujęcie to umożliwia spojrzenie na skalę środków przeznaczanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia na leczenie osób uzależnionych w Małopolsce – tabela 4, 5 i 6.

Tabela 4. Lecznictwo ambulatoryjne w zakresie leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2021 roku.

Lp.	Zakres świadczeń	Wartość kontraktów w złotych	Liczba poradni	Liczba pacjentów
1.	Poradnia leczenia uzależnień	8 046 563,82	37	10 356
2.	Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	2 665 327,95	11	2 872
3.	Poradnia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży	272 061,00	2	239
4.	Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol	1 059 287,85	4	1 107
5.	Program Leczenia Substytucyjnego – program metadonowy	805 527,00	1	91
SUMA		12 848 767,62	55	14 665

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Tabela 5. Lecznictwo dzienne w zakresie leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2021 roku.

Lp.	Zakres świadczeń	Wartość kontraktów w złotych	Liczba placówek	Liczba miejsc pobytu dziennego	Liczba pacjentów w
1.	Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu	1 609 274,20	10	138	546
2.	Świadczenia dzienne leczenia uzależnień	1 075 619,40	4	66	287
SUMA		2 684 893,60	14	204	833

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Tabela 6. Lecznictwo stacjonarne w zakresie leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2021 roku.

Lp.	Zakres świadczeń	Wartość kontraktów w złotych	Liczba placówek	Liczba łóżek	Liczba pacjentów
1.	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	8 152 916,84	4	103	2 546
2.	Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)	1 530 067,00	2	27	419
3.	Leczenie uzależnień stacjonarne	5 280 687,50	2	93	673
4.	Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu	9 534 247,25	2	162	1 267
5.	Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych	3 318 945,00	2	65	260
6.	Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)	3 302 572,00	1	45	159
SUMA		31 119 435,59	13	495	5 324

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Dodatkowo poniżej zaprezentowano podział kwoty **46 653 096,81 zł** na poszczególne powiaty województwa małopolskiego – tabela 7.

Tabela 7. Środki finansowe przekazane przez NFZ na leczenie uzależnień w poszczególnych powiatach województwa małopolskiego w 2021 roku.

Lp.	Powiat	Środki finansowe w złotych			Suma w złotych
		Leczenie ambulatoryjne	Lecznictwo dzienne	Lecznictwo stacjonarne	
1.	bocheński	292 216,00	0	0	292 126,00
2.	brzeski	225 851,30	150 013,60	0	375 864,90
3.	chrzanowski	330 051,90	0	0	330 051,90
4.	dąbrowski	0	0	0	0
5.	gorlicki	697 806,20	220 492,80	1 282 465,78	2 200 764,78
6.	krakowski	180 342,40	99 937,80	0	280 280,20
7.	limanowski	181 936,00	0	0	181 936,00
8.	miechowski	71 288,70	0	0	71 288,70
9.	myślenicki	418 171,60	112 183,00	0	530 354,60
10.	nowosądecki	38 146,80	0	0	38 146,80
11.	nowotarski	140 112,30	29 339,20	3 265 706,67	3 435 158,17
12.	olkuski	84 245,00	0	0	84 245,00
13.	oświęcimski	772 036,80	342 619,20	0	1 114 656,00
14.	proszowicki	0	0	0	0
15.	suski	110 954,40	0	0	110 954,40
16.	tarnowski	334 354,65	0	0	334 354,65
17.	tatrzański	239 787,00	0	0	239 787,00

Lp.	Powiat	Środki finansowe w złotych			Suma w złotych
		Leczenie ambulatoryjne	Lecznictwo dzienne	Lecznictwo stacjonarne	
18.	wadowicki	389 129,55	286 979,40	6 675 058,67	7 351 167,62
19.	wielicki	44 416,62	0	0	44 416,62
20.	m. Kraków	6 960 773,10	747 745,50	16 224 198,22	23 932 716,82
21.	m. Nowy Sącz	742 269,70	271 400,80	0	1 013 670,50
22.	m. Tarnów	594 877,60	424 182,30	3 672 006,25	4 691 066,15
SUMA		12 995 872,29	2 684 893,60	31 119 435,59	46 653 096,81

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Kolejki oczekujących – średni czas oczekiwania na stacjonarne leczenie uzależnień od środków psychoaktywnych.

Według danych z Narodowego Funduszu Zdrowia ze strony <https://terminyleczenia.nfz.gov.pl/> (stan na dzień 21.01.2022 r.) kolejki oczekujących pacjentów na skorzystanie ze świadczeń medycznych (średni czas oczekiwania w przypadku stabilnym), występują w:

- Stowarzyszenie Monar, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Krakowie – brak kolejek,
- Stowarzyszenie Monar, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Krakowie (oddział detoksykacyjny) – brak kolejek,
- Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera w Krakowie Sp. Z o. o. Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji) – brak kolejek,
- Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie – Oddział Rehabilitacji dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych ze Współistniejącymi Zaburzeniami Psychicznymi – brak kolejek,
- Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu, Oddział Leczenia Uzależnień – brak kolejek,
- Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie, Oddział Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia – około 6 miesięcy.

Brak kolejek w opiece dziennej jak i całodobowej w przypadkach pilnych.

2.2 Środki finansowe przeznaczone przez samorządy gminne w województwie małopolskim na przeciwdziałanie uzależnieniom

Według danych statystycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku samorządy gminne w województwie małopolskim na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii wydatkowały kwotę 62 697 776,13 zł z czego 39 859 954,31 zł przeznaczono na pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia. Zestawienie działań oraz kwoty przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Działania oraz środki finansowe przeznaczone przez gminy województwa małopolskiego w 2020 roku na pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia (dane za rok 2021 będą dostępne w drugiej połowie 2022 roku).

Lp.	Kategoria wydatków	Kwota w zł
1.	Pozalekcyjne zajęcia sportowe	8 683 964,64
2.	Budowa i/lub modernizacja miejsc, w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe (w tym także place zabaw)	2 644 291,80
3.	Rekomendowane programy profilaktyczne*	411 776,07
4.	Inne niż rekomendowane programy profilaktyczne (programy z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej)	2 139 435,85

Lp.	Kategoria wydatków	Kwota w zł
5.	Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych	1 011 113,35
6.	Kolonie i obozy z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z problemem alkoholowym	101 579,14
7.	Działalność miejsc pomocy/ placówek specjalistycznych z programem socjoterapeutycznym/ placówek opiekuńczych z programem wychowawczym/ miejsc pracy podwórkowej	15 580 143,44
8.	Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	1 262 232,26
9.	Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	1 382 441,50
10	Inne formy działań profilaktycznych **, w tym:	3 321 488,13
a	Festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi)	268 758,72
b	Imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp. z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych)	2 178 573,32
c	Konkursy (plastyczne, literackie, muzyczne itp.)	396 882,09
d	Spektakle profilaktyczne	85 138,60
e	Jednorazowe prelekcje, pogadanki	392 135,40
f	Warsztaty dla rodziców, wychowawców, nauczycieli	136 081,27
SUMA		39 859 954,31

*Obecnie w elektronicznej bazie rekomendowanych programów w obszarze promocja zdrowia psychicznego figuruje 5 programów; w obszarze profilaktyka uniwersalna – 15 programów; w obszarze profilaktyka selektywna – 9 programów; w obszarze profilaktyka wskazująca - 3 programy. Rekomendacja jest udzielana łącznie przez wszystkie instytucje odpowiedzialne za wdrażanie systemu rekomendacji tj.: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie zestawienia statystycznego PARPA pn. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Polsce w samorządach gminnych w 2020 roku.

Najwięcej środków samorządy gminne przeznaczyły na: działalność miejsc pomocy/ placówek specjalistycznych z programem socjoterapeutycznym/ placówek opiekuńczych z programem wychowawczym/ miejsc pracy podwórkowej (15 580 143,44 zł), pozalekcyjne zajęcia sportowe (8 683 964,64 zł), inne formy działań profilaktycznych (3 321 488,13 zł), na budowę/ modernizację miejsc, w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe, w tym także place zabaw (2 644 291,80 zł) oraz inne niż rekomendowane programy profilaktyczne z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej (2 139 435,85 zł).

W dalszym ciągu mało środków przeznaczonych było na rekomendowane programy profilaktyczne 411 776,07 zł w porównaniu do 2019 roku (732 327,80 zł), nastąpił spadek o blisko 44%. Ponad pięć razy więcej środków finansowych przeznaczono na programy inne niż rekomendowane.

2.3 Zadania finansowane ze środków budżetu województwa

W 2021 roku Marszałek Województwa wydał 78 zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa, 91 zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa, 21 decyzji wprowadzających zmiany w wydanych zezwoleniach oraz 1 zezwolenie na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych o zawartości do 18% alkoholu. Łącznie uzyskano 2 053 700,00 zł dochodów.

Niewykorzystane środki pieniężne oraz zwiększenie w danym roku dochodów w budżecie z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi przeznaczonych na realizację zadań przechodzą na kolejny rok budżetowy.

Samorząd Województwa Małopolskiego w 2021 roku przeznaczył na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom łącznie z tzw. „korkowego” **1 924 647,39 zł** (w tym

533 517,30 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii oraz 1 391 130,09 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi), a także 169 145,72 zł ze środków budżetu województwa, co dało łączną kwotę 2 093 793,11 zł – tabela 7.

Tabela 9. Zadania zrealizowane ze środków budżetu województwa oraz tzw. „korkowego” w 2021 roku.

Lp.	Nazwa zadania	Wartość zadania w zł	Wydatkowana kwota w zł z rozdziału 85153 (zwalczanie narkomanii)	Wydatkowana kwota w zł z rozdziału 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi)	Środki z budżetu województwa
1.	Dofinansowanie zadań realizowanych przez Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	149 123,99	149 123,99	-	-
2.	Dofinansowanie zadań pozaleczniczych realizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie	200 000,00	-	200 000,00	-
3.	Konkurs ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2021 r.”	692 923,00	372 923,00	320 000,00	-
4.	Mały grant pn.: „Dobra więź – na teraz i po epidemii” Punkt Konsultacyjny dla rodziców z dziećmi zagrożonymi zachowaniami ryzykownymi w obszarze używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań nałogowych z terenu Małopolski realizowane przez Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień	6 000,00	3 000,00	3 000,00	-
5.	Mały grant pn.: Konferencja w ramach działalności Cyfrowego Centrum Profilaktyki realizowany przez Stowarzyszenie Self	8 200,00	4 100,00	4 100,00	-
6.	Mały grant pn.: Organizacja wakacyjnego wyjazdu wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Św. Siostry Faustyny w Krakowie realizowany przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia	8740,62	4 370,31	4 370,31	-
7.	Przebudowa, rozbudowa i modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie	575 150,00	-	575 150,00	-
8.	Modernizacja oddziałów detoksykacji i leczenia uzależnień Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego SPZOZ w Krakowie	192 000,00	-	192 000,00	-
9.	Zadanie pn. Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (Fetal Alcohol Syndrome - FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów realizowane przez Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie	92 509,78	-	92 509,78	-
10.	Realizacja projektu „Zagrożenia w sieci - profilaktyka, reagowanie”	169 145,72	-	-	169 145,72
SUMA		2 093 793,11 zł	533 517,30 zł	1 391 130,09 zł	169 145,72 zł

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM.

Rozdział 3

Prewencja i nadzór w Małopolsce

3.1 Dane z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie

Istotnym zagadnieniem związanym nierozdzielnie z dostępnością do nielegalnych substancji psychoaktywnych jest przestępczość „narkotykowa” wynikająca z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przestępczość „narkotykowa” na terenie Małopolski w 2021 roku:

- Przestępstwa stwierdzone – **7587** (8442 w 2020 roku) mniej o 855,
- Przestępstwa wykryte (% wykrycia) – **98,2** (98,1 w 2020 roku) więcej o 0,1%,
- Czyny karalne nieletnich – **1362** (890 w 2020 roku) więcej o 472.

Najwięcej przestępstw stwierdzonych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2021 roku wykazały niżej wymienione jednostki Policji:

- KMP Kraków – **1 736** przestępstw stwierdzonych (2 675 w 2020 roku) mniej o 939,
- KPP Brzesko – **1 188** przestępstw stwierdzonych (933 w 2020 roku) wzrost o 195,
- KPP Oświęcim – **665** przestępstw stwierdzonych (617 w 2020 roku) wzrost o 48,
- KMP Tarnów – **602** przestępstwa stwierdzone (403 w 2020 roku) wzrost o 199,
- KMP Nowy Sącz – **430** przestępstw stwierdzonych (568 w 2020 roku) spadek o 138,
- KPP Dąbrowa Tarnowska – **446** przestępstw stwierdzonych (127 w 2020 roku) wzrost o 319,
- KPP Kraków – **489** przestępstw stwierdzonych (423 w 2020 roku) wzrost o 66,
- KPP Bochnia – **330** przestępstwa stwierdzone (336 w 2020 roku) spadek o 6,
- KPP Nowy Targ – **339** przestępstw stwierdzonych (309 w 2020 roku) spadek o 30,
- KPP Chrzanów – 389 przestępstw stwierdzonych (173 w 2020 roku) wzrost o 216.

Osoby podejrzane, nieletni sprawcy:

- Ogółem podejrzanych – **2 549** (2 514 w 2020 roku) wzrost o 35, w tym:
 - nieletni sprawcy – **155** (84 w 2020 roku) wzrost o 71,
 - zatrzymani na gorącym uczynku – **1 300** (1 247 w 2020 roku) spadek o 53,
 - tymczasowo aresztowani – **88** (102 w 2020 roku) spadek o 14.

Udział nieletnich sprawców w ogólnej liczbie osób podejrzanych w 2021 roku wyniósł 6,08% (3,34% w 2020 roku).

Najczęściej popełniane przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2021 roku:

- Art. 62 dot. nielegalnego posiadania narkotyków:
 - ust. 1 – **3 678** (3 850 w 2020 roku), ust. 3 – **433** (442 w 2020 roku),
- Art. 59 dot. nielegalnego rozprowadzania narkotyków w celach zarobkowych
 - ust. 1 – **1 179** (2 194 w 2020 roku), ust. 2 – **385** (236 w 2020 roku),
- Art. 58 dot. nakłaniania innych do używania narkotyków:
 - ust. 1 – **789** (338 w 2020 roku), ust. 2 – **101** (101 w 2020 roku).

Głównym przedmiotem przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii były niżej wymienione środki psychoaktywne:

- Marihuana,
- Amfetamina,
- Kokaina,
- Haszysz
- Tabletki Ecstasy/MDMA,
- 4-MMC,
- 3-MMC.

Funkcjonariusze Policji z Małopolski, w trakcie wykonywania czynności służbowych m.in. na drogach oraz w miejscach znajdujących się w rejonie dyskotek, wykorzystywali do „weryfikacji” np. kierowców urządzenia typu ORATEC, Rapid STAT, Drug Test Firma Druger, Allere firma Technology AquilaScan WDTP-10 (urządzenie do wstępnego badania śliny na zawartość środków odurzających) – mobilny analizator, które pozwalały na „wykrycie” narkotyków z pięciu podstawowych grup: Amfetamina i benzodiazepiny, THC, Kokaina, MDMA, Opiaty.

Na terenie województwa małopolskiego w 2021 roku przebadano **1 769** kierowców (1 285 w 2020 r.) na zawartość narkotyków. Ujawniono 530 osób pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu.

Jednym z największych miejsc podaży i popytu narkotyków na terenie Małopolski pozostaje Miasto Kraków. W dalszej kolejności należy wymienić powiat brzeski, oświęcimski, tarnowski, krakowski, dąbrowski, nowosądecki chrzanowski, nowotarski oraz bocheński. Sprzedaż narkotyków odbywa się najczęściej na ulicy, w pubach/dyskotekach, samochodach, parkach i w pobliżu szkół.

Z informacji uzyskanych od jednostek terenowych wynika, iż na terenie województwa małopolskiego ceny sprzedawanych narkotyków w 2021 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Konopie indyjskie: około 640-880 zł za krzew, gdzie średnio można uzyskać z przeciętnego krzewu około 22 gramów kwiatostanu,
- Ziele konopi innych niż włókniste: 30 – 40 zł za 1 gram,
- Tabletki ekstazy: 5 – 15 zł za sztukę,
- Kokaina: 250 – 400 zł za 1 gram,
- Grzyby halucynogenne: 2,5 zł za sztukę lub około 25 zł/gram,
- LSD: 15 zł za 1 listek,
- Heroina: 40 – 50 zł za 1 gram,
- Amfetamina: 20 zł za 1 gram,
- GHB, GBL: 15 - 20 zł (detal)/ 1 ml (działka dealerska),
- Haszysz: 30 - 50 zł za 1 gram.

Art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii mówi, iż kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Jeżeli przedmiotem czynu, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Jeżeli jednak przedmiotem czynu, o którym mowa powyżej, są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej, przeznaczone na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości. W 2018 r. wprowadzono do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii art. 62b dotyczący posiadania Nowych Substancji Psychoaktywnych. Zgodnie z przytoczonym artykułem, kto wbrew przepisom ustawy, posiada nowe substancje psychoaktywne podlega grzywnie. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa powyżej, jest znaczna ilość nowych substancji psychoaktywnych sprawca, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Z kolei, jeżeli przedmiotem powyższego czynu jest nowa substancja psychoaktywna w ilości nieznacznej, przeznaczonej na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości.

3.2 Dane z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie

Zapoczątkowane 2 października 2010 roku działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie środków zastępczych, są kontynuowane na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących: zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Minister Zdrowia określił w drodze rozporządzenia wykaz podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań, mających na celu ustalenie czy dany produkt jest środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną oraz wykaz nowych substancji psychoaktywnych. Zmiany te w sposób zasadniczy uprościły drogę do skutecznego „ścigania” osób, które łamią zakaz wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Państwowa Inspekcja Sanitarna na bieżąco monitoruje przypadki wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Właściwi państwowi inspektorzy sanitarni pozyskują informacje o obrocie środkami zastępczymi we własnym zakresie lub otrzymują informacje od służb takich jak: Policja, Centralne Biuro Śledcze, Służba Celna, Straż Miejska. Współpraca ta, szczególnie ze Służbą Celną, Policją i Państwową Inspekcją Farmaceutyczną, jest sformalizowana dzięki porozumieniu zawartemu przez Głównego Inspektora Sanitarnego w dniu 26 października 2011 roku. Z uwagi na fakt, iż proceder wprowadzania do obrotu i używania środków zastępczych wymaga skoordynowanych działań zapobiegawczych różnych służb w województwie małopolskim, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują swoje działania we współpracy z Policją i Służbą Celną. Udział Policji w kontrolach obiektów jest bardzo istotny z uwagi, chociażby na bezpieczeństwo kontrolujących. Dodatkowo organy te wyposażone zostały przez ustawodawcę w takie narzędzia prowadzenia kontroli, jak możliwość wylegitymowania osób czy przeszukania sklepu, co w dużej mierze stanowi o skuteczności podejmowanych działań.

Z uwagi na pandemię Covid-19 oraz aktualną sytuację epidemiologiczną w 2021 roku nie prowadzono kontroli w związku z wprowadzaniem do obrotu produktów, co do których zachodziło uzasadnione podejrzenie, że stwarzają zagrożenie dla życia i zdrowia (3 kontrole w 2020 r., 74 kontroli w 2019 roku).

Zjawisko wprowadzania do obrotu środków zastępczych w województwie małopolskim pomimo podejmowanych działań istnieje nadal. Należy nadmienić, że rynek dopalaczy to także obrót środkami zastępczymi przez internet i przez osoby prywatne (dilerzy), gdzie działania organu są znacznie utrudnione. Rynek internetowy należy do jednego z najtrudniejszych do kontroli. W województwie małopolskim, w miarę posiadanych możliwości, prowadzony jest monitoring stron internetowych. Działania te są prowadzone w celu eliminacji bądź ograniczenia podejrzanych produktów w sprzedaży internetowej i zmierzają do blokowania funkcjonowania sklepów internetowych oferujących w sprzedaży środki zastępcze. Poza kompetencją organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest sprzedaż tzw. „z ręki do ręki”, gdzie obrót tymi produktami jest największy.

W 2021 roku stacje powiatowe ściśle współpracowały z jednostkami organizacyjnymi i edukacyjnymi w zakresie działań profilaktycznych i zapobiegawczych. Działania polegały między innymi na dystrybucji materiałów dydaktycznych. Materiały dydaktyczne dystrybuowane były głównie w szkołach, podmiotach leczniczych oraz obiektach wypoczynku letniego dzieci i młodzieży

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (WSSE) w 2021 r. realizowała ogólnopolski program edukacyjny „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” skierowany dla młodzieży ponadpodstawowej z zakresu profilaktyki uzależnień. Program znajduje się w Bazie Programów Rekomendowanych. Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Zrealizowano VIII edycję programu, w której udział wzięło 13 101 uczniów ze 120 szkół ponadpodstawowych. Do programu zaangażowano także 2 100 rodziców/ opiekunów.

Ważnym zadaniem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) były działania w ramach profilaktyki używania środków zastępczych. Celem działań było uświadamianie zagrożeń dla zdrowia, jakie stanowi używanie środków zastępczych oraz zminimalizowania ryzykownych zachowań prowadzących do ich używania. W ramach działalności edukacyjno-profilaktycznej organizowano konferencje oraz szkolenia dla pedagogów, nauczycieli, dyrektorów szkół, rodziców oraz młodzieży szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych oraz rozdyskrebowano materiały edukacyjne:

- Organizacja dwóch konferencji online pt. „Problemy dzieci i młodzieży w okresie pandemii - profilaktyka uzależnień - wsparcie dla nauczycieli” z udziałem psychologów, spec. terapii uzależnień skierowanej do nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników placówek szkolno-wychowawczych oraz pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej - pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia z województwa małopolskiego. Łącznie w konferencjach wzięło udział 419 osób.
- Organizacja konferencji online pt. „Aktualne wyzwania w obszarze problematyki uzależnień oraz profilaktyki HIV/AIDS, szczególnie w dobie pandemii COVID-19. Wczesna diagnoza i krótka interwencja” skierowanej do pracowników podstawowej opieki zdrowotnej oraz niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej: lekarzy, pielęgniarek, położnych, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawicieli organizacji zajmujących się tematyką uzależnień i tematyką HIV/AIDS.
- Organizacja konferencji on line "Jak realizować w szkole edukację zdrowotną w zakresie profilaktyki HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową? W pandemii COVID-19 nie zapominajmy o HIV!" Konferencja skierowana była do nauczycieli, pedagogów, wychowawców, pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz pracowników struktur jednostek samorządowych i wojewódzkich.
- Współorganizacja ze Stowarzyszeniem Profilaktyki Zdrowotnej "Jeden Świat" dwóch warsztatów szkoleniowych z zakresu profilaktyki HIV/AIDS dla nauczycieli oraz dla medyków.
- Udział w spotkaniu Międzyinstytucjonalnej Platformy Współpracy na rzecz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Udział w konferencji dla pełnomocników ds. uzależnień w gminach organizowanej przez Małopolskiego Eksperta ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii - wygłoszenie prezentacji „Działania edukacyjne realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną województwa małopolskiego”.
- Udział w kampanii „Czy wiesz, że...”, dot. profilaktyki HIV/AIDS poprzez promocję na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych materiałów kampanijnych.
- Udział w konferencji "Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie"- 1-2 grudnia 2021 r.
- Dystrybucja materiałów „Postępowanie po zawodowej ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny (HIV, HBV, HCV),

W ramach istniejącego Zespołu ds. realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom i Zwalczenia AIDS w województwie małopolskim, w 2021 r. odbyło się posiedzenie podsumowujące pracę Zespołu realizującego Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS w woj. małopolskim, w latach 2017-2021.

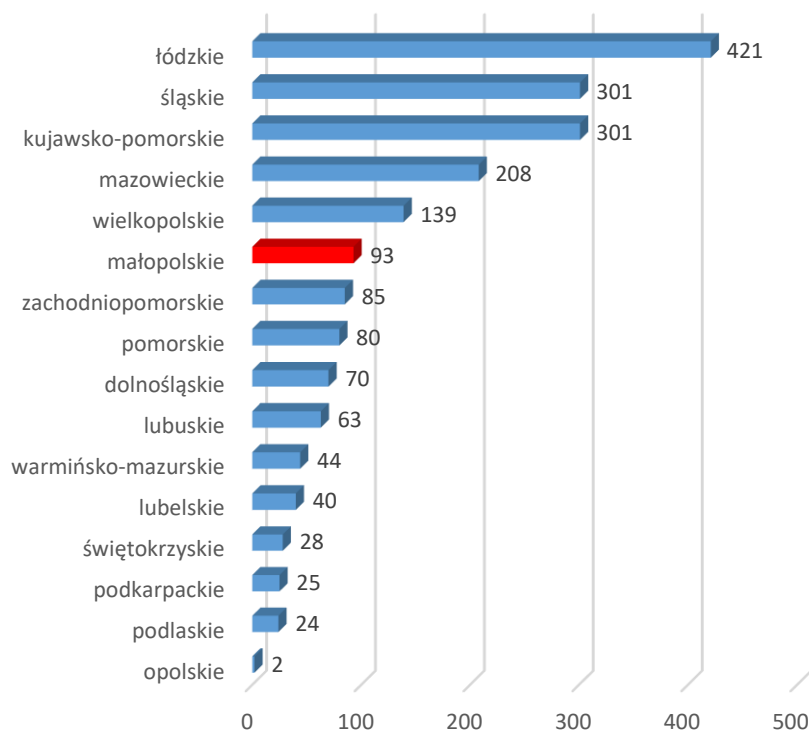
3.3 Podejrzenia zatruc Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi i Środkami Zastępczymi

Od stycznia 2013 roku Ośrodek Kontroli Zatruc w Warszawie zbiera dane o interwencjach medycznych w przypadkach podejrzeń zatruc nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi (NSP-ŚZ) oraz prowadzi centralny rejestr tych zdarzeń. Dane zbierane są ze szpitali oraz częściowo z Państwowych Wojewódzkich Inspektoratów Sanitarnych. Dane pochodzące z rejestrowanych zgłoszeń nie stanowią rzeczywistej liczby zdarzeń o charakterze podejrzenia zatrucia NSP. Z informacji przekazywanych przez lekarzy z województwa małopolskiego wynika, że liczba interwencji medycznych jest większa i nie wszystkie są zgłaszane. Brak możliwości powszechnego oznaczania substancji czynnych w materiale biologicznym powoduje, że zatrucia dopalaczami są nadal rozpoznawane na podstawie przebiegu klinicznego, wywiadu lekarskiego oraz okoliczności zdarzenia,

bez potwierdzenia analitycznego. Potwierdzenie analityczne badaniem toksykologicznym w chwili obecnej jest niedostępne.

W 2020 roku (dane za 2021 rok będą dostępne w II kwartale 2022 roku) na terenie kraju odnotowano 1 662 przypadki interwencji medycznych (2 157 przypadków w 2019 roku) związanych z użyciem „dopalaczy”, nowych substancji psychoaktywnych czy środków zastępczych. Z obszaru województwa małopolskiego zgłoszono łącznie 93 przypadki (w 2019 r. odnotowano 59 przypadków), w tym 37 nowymi substancjami psychoaktywnymi, a 56 narkotykami klasycznymi.

Wykres 12. Liczba zgłoszeń z województwa małopolskiego na tle zgłoszeń z pozostałych województw w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Ośrodka Kontroli Zatruc w Warszawie.

W 2020 roku zgłoszenia zatruc Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi pochodziły z dwóch powiatów: najwięcej zgłoszeń bo aż 36 pochodziło z powiatu nowosądeckiego (w tym 7 przypadków z grupy NSP oraz 29 zgłoszeń środkami z grupy NSP-ZŚ w połączeniu m.in. z amfetaminą, metamfetaminą i THC), 1 przypadek zarejestrowany został w powiecie chrzanowskim (w zgłoszeniu nie podano informacji nt. substancji). Wśród zgłoszeń z całej Małopolski, kobiety stanowiły 16,2%, mężczyźni 83,8%. Największa liczba zgłoszeń dotyczyła osób z grupy wiekowej 30 - 39 lat, w której odnotowano 13 przypadków. W tej grupie wiekowej odnotowano również największą liczbę zatruc spowodowanych użyciem tradycyjnych narkotyków/ leków/ innej nieznanej substancji chemicznej (N-L-In).

Do rejestru zatruc/podejrzeń zatruc „dopalaczami” lub nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi nie zostały włączone zdarzenia określone jako zatrucie: alkoholem, narkotykami klasycznymi (amfetaminą i pochodnymi, kokainą, opiatami i THC), lekami oddziałującymi na ośrodkowy układ nerwowy, zatrucie nieznaną/ nieokreśloną substancją chemiczną. Do rejestru zatruc/podejrzeń zatruc NSP, włączone zostały zdarzenia określone jako: zatrucie dopalaczem, dopalacz, nieznaną dopalacz, nieznaną substancją psychoaktywną, nieznaną substancję (substancję) odurzającą, wymieniane z nazwy handlowej produkty „dopalaczowe” lub substancja psychoaktywna.

Średni wskaźnik interwencji medycznych na 100 tysięcy mieszkańców w skali kraju w 2020 roku wyniósł **2,7**. W województwie małopolskim średni wskaźnik na 100 tysięcy mieszkańców w analizowanym okresie był niższy od średniej krajowej i wynosił 1,08 (1,73 w 2019 r.).

W 2020 roku w stosunku do roku 2019 obserwuje się wzrost wskaźnika zatruc na 100 tysięcy mieszkańców wśród młodszych grup populacyjnych:

- 13-15 lat z 1 w 2019 r. do 1,95 w 2020 r.,
- 16-18 lat z 6,86 z 2019 r. do 7,02 z 2020 r.,

Natomiast wśród osób w wieku 19-39 lat odnotowano spadek wskaźnika dla następujących grup wiekowych:

- 19-24 lat z 6,14 w 2019 r. do 2,25 w 2020 r.,
- 25-29 lat z 6,3 w 2019 r. do 2,61 w 2020 r.,
- 30-39 lat z 3,2 w 2019 r. do 2,32 w 2020 r.,

W grupie wiekowej powyżej 40 r.ż. wskaźnik ten utrzymywał się na tym samym poziomie co w 2019 roku i wynosił 0,23.

W 2020 roku nie zgłoszono zatruc w grupach wiekowych 0-12 lat – tabela 10.

Zaobserwowany spadek liczby zgłoszeń w liczbach bezwzględnych oraz w wartości wskaźników może być związany ze zmniejszeniem zgłaszalności zdarzeń z poszczególnych jednostek ochrony zdrowia lub rzeczywistym w stosunku do poprzednich lat, spadkiem liczby zdarzeń mających związek z użyciem NSP.

Tabela 10. Liczba zgłoszeń zatruc NSP w poszczególnych grupach wiekowych w 2020 roku.

L.p.	Przedział wiekowy	Liczba zgłoszeń	Wskaźnik IMed na 100 tys. - woj. małopolskie	Wskaźnik IMed na 100 tys. - Polska
1.	0 – 6	0	0,00	0,03
2.	7 – 12	0	0,00	0,20
3.	13 – 15	2	1,95	4,06
4.	16 – 18	7	7,02	10,32
5.	19 – 24	5	2,25	11,26
6.	25 – 29	6	2,61	9,03
7.	30 – 39	13	2,32	4,80
8.	powyżej 40 r.ż.	4	0,23	0,41
9.	nieznany wiek	-	-	-
SUMA		37	1,08	2,70

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Ośrodka Kontroli Zatruc w Warszawie.

W 2020 roku w województwie małopolskim wskaźnik interwencji medycznej z powodu użycia substancji psychoaktywnych na 100 tysięcy mieszkańców, dla wszystkich grup wiekowych był zdecydowanie niższy od wartości średniej w skali kraju. W omawianym okresie na terenie województwa małopolskiego nie zgłoszono przypadków zgonu z powodu NSP-ŚZ.

3.4 Dane z Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego

Ograniczanie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS jest jednym z priorytetowych zagadnień zdrowia publicznego. Dzięki zastosowaniu nowych leków antyretrowirusowych, zmieniło się oblicze choroby, która ze śmiertelnej stała się przewlekłą. Zmienił się również profil osób, które się zakażają. Obecnie nie mówi się o poszczególnych grupach, które zakażają się HIV lecz o zachowaniach ryzykownych narażających na to zakażenie. Oznacza to, że każda osoba podejmująca takie ryzyko może się zakazić. Zakażenia wirusem HIV są najczęściej wynikiem ryzykownych zachowań seksualnych, które często są związane z używaniem substancji psychoaktywnych. Diagnostyka laboratoryjna dotycząca HIV odgrywa nie tylko podstawową, ważną rolę w rozpoznaniu bądź wykluczeniu zakażenia, ale jest także bardzo istotna w profilaktyce zakażeń.

W województwie małopolskim w 2021 roku funkcjonowały dwa Punkty Konsultacyjno-Diagnostyczne (w Krakowie, przy Placu Szczepańskim 3 oraz w Nowym Sączu przy ul. Lwowskiej 20). W obydwu punktach bezpłatnie i anonimowo można było wykonać testy na obecność wirusa HIV. Prowadzone były też rozmowy około testowe oraz poradnictwo w zakresie ryzykownych zachowań seksualnych.

Punkt w Krakowie został utworzony w 2015 roku i obecnie prowadzony jest przez Stowarzyszenie Profilaktyki Zdrowotnej "Jeden Świat" oraz finansowany przez Krajowe Centrum ds. AIDS oraz Gminę Kraków. Działalność Punktu w Nowym Sączu również prowadzona była przez Stowarzyszenie Profilaktyki Zdrowotnej "Jeden Świat". Punkt był wspierany finansowo ze środków Województwa Małopolskiego w ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2021 r.” W 2021 roku w Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym w Krakowie przyjęto 2423 klientów, przeprowadzono 2404 testów oraz udzielono 19 porad bez testu. Wykryto 42 przypadki zakażenia wirusem HIV, z czego 2 przypadki dotyczą kobiet, natomiast zdecydowaną większość wśród zakażonych stanowią mężczyźni, dla których stwierdzono 40 przypadków. Osoby, u których wynik testu był pozytywny należą do grup w przedziale wiekowym 18-25 oraz 26-49 lat. 2 spośród pozytywnych testów dotyczyły kobiet, natomiast 40 zakażeń stwierdzono wśród mężczyzn. 9 spośród zarażonych mężczyzn jako możliwe źródło zakażenia podało kontakty seksualne + krew. Zdecydowanie największy odsetek wśród zarażonych stanowią mężczyźni mający kontakty seksualne z innymi mężczyznami.

W Nowym Sączu w Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym wykonano łącznie 80 testów (w tym 47 tzw. szybkich testów), wykryto 2 przypadki zakażenia wirusem HIV (mężczyźni z grup wiekowych 18-25 oraz 26-49 lat), których prawdopodobnym źródłem zakażenia były kontakty seksualne. W ramach działalności punktu, nie zostały udzielone żadne porady bez zlecenia wykonania testu.

W latach 2016 – 2019 nastąpił wzrost liczby osób wykonujących badanie w kierunku zakażenia wirusem HIV oraz liczby wykrytych zakażeń, w 2020 r. z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i zamknięcie Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego w Krakowie w okresie od 12.03.2020 do 31.05.2020 wskaźniki te są zdecydowanie niższe. Analiza danych z ostatnich lat, pozwala przypuszczać, że trend wzrostowy w zakresie ilości wykonywanych badań oraz wykrytych przypadków zakażenia, może się utrzymywać w kolejnych latach – tabela 11.

Tabela 11. Liczba pacjentów Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych w latach 2011-2021.

Rok	Liczba przebadanych pacjentów	Liczba wyników dodatnich badania
2011	742	11
2012	1 011	11
2013	1 333	11
2014	1 412	12
2015	1 788	32
2016	2 008	32
2017	2 269	37
2018	2 390	22
2019	2 626	43
2020	1 240	13
2021	2404	42

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie danych z Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego HIV/AIDS w Krakowie.

Należy pamiętać, iż wciąż najskuteczniejszym środkiem zapobiegania zakażeniom HIV jest efektywna, systematyczna profilaktyka i edukacja zdrowotna oparta na aktualnym stanie wiedzy, skierowana do ogółu społeczeństwa na temat czynników ryzyka, dróg zakażenia oraz możliwości leczenia.

Rozdział 4

Działania podejmowane przez instytucję Samorządu Województwa Małopolskiego w 2021 roku na rzecz przeciwdziałania narkomanii

4.1 Cel operacyjny 1: Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych

Zadanie 1.1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w obszarze profilaktyki narkomanii, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2021 r. Województwo Małopolskie realizowało jedno ze swoich zadań ustawowych współpracując z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w zakresie realizacji projektów w dziedzinie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom w trybie konkursu ofert na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.

W dniu 29 kwietnia 2021 roku Zarząd Województwa Małopolskiego podjął Uchwałę Nr 510/21 w sprawie ogłoszenia konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2021 r.”

W ramach otwartego konkursu ofert do Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych wpłynęły 22 oferty konkursowe. Ze względów formalnych odrzucono 6 ofert, a 16 dopuszczono do oceny merytorycznej. Na mocy Uchwały Zarządu Województwa Małopolskiego Nr 857/21 z dnia 22 czerwca 2021 roku w sprawie rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2021 r.” dofinansowanie otrzymało 15 projektów, 13 realizowało między innymi zadania w ramach Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Na konkurs ofert przeznaczono z budżetu województwa łącznie 800 000 zł, z czego 400 000,00 zł przeznaczono z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii.

W ramach zadania 1.1 Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w obszarze profilaktyki narkomanii, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu poprzez konkurs ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2021 r.” dotację otrzymało 4 projekty:

1 Projekt
<p>Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby w Krakowie ul. Nadbrzezie 25, 31-983 Kraków.</p> <p>Tytuł zadania: „Obozy rehabilitacyjne dla absolwentów”</p> <p>Kwota umowy: 24 187 zł (całość z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).</p> <p>Odbiorcy: Osoby uzależnione od narkotyków z doświadczeniami nawrotu choroby (osoby w trakcie terapii oraz absolwenci programu) i zagrożone nawrotem.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none">• zorganizowano 2 czterodniowe turnusy rehabilitacyjne dla grupy 40 osób(pacjenci aktualnie będący w terapii oraz absolwenci programu) w powiecie tatrzańskim,• W trakcie każdego z turnusów przeprowadzono warsztaty z kolażu (pozwalające na poznanie siebie) oraz warsztaty nt. uzależnień behawioralnych• zorganizowano wycieczki po Zakopanem. <p>Działania realizowane w trakcie Projektu przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka wykluczenia społecznego uczestników dzięki m.in. odkrywaniu przez nich nowych możliwości (pokonywaniu</p>

własnych barier) oraz wpływają na zmianę postaw życiowych na aktywne i poszukujące konstruktywnych rozwiązań.

Głównym i podstawowym celem programu była zmiana postawy życiowej pacjenta /absolwenta z biernej na aktywną, nauczenie zdrowego stylu życia, poprawę jakości życia i maksymalne włączenie społeczne zmniejszające ryzyko powrotu do czynnego uzależnienia. Ponadto zintegrowano pacjentów i absolwentów, wypracowano większą motywację do leczenia i życia bez uzależnień, zaprezentowano sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu, odkrywania zainteresowań, świadomego życia bez nałogów i unikania ryzykownych zachowań, uwrażliwiono na kontakt z przyrodą, sztuką, historią.

2 Projekt

Nazwa Podmiotu: Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL, ul. Rakowicka 10a, 31-511 Kraków

Tytuł zadania: „Parasol Więzienny”

Kwota umowy: 29 162 zł (w tym 14 581 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Osoby używające narkotyków szkodliwie lub uzależnione osadzone w jednostkach penitencjarnych lub opuszczające zakład karny po odbyciu kary (Kraków - Nowa Huta, Trzebinia, Wadowice), obojga płci, z terenu całego województwa małopolskiego.

Działania:

- **Profilaktyczne spotkania grupowe o charakterze informacyjno-edukacyjnym oraz psychoedukacyjnym.** Zajęcia edukacyjne ułożone zostały w cykle tematyczne – odbył się szereg spotkań kontynuujących temat (m.in. specyfika uzależnienia, mechanizmy uzależnień, symptomy nawrotów, HIV oraz inne choroby współistniejące z uzależnieniem, oferta pomocowa dla osób uzależnionych). Zrealizowano trzy cykle edukacyjne po 18 godzin każdy, łącznie 54 godziny zajęć, w zajęciach wzięło udział 18 uczestników.
- **Spotkania indywidualne z beneficjentami programu.** Spotkania obejmowały diagnozę sytuacji pod kątem osobistym, rodzinnym i społecznym jak również karnym, a także zebranie wywiadu dotyczącego używania substancji psychoaktywnych. Praca indywidualna objęła także rozpoznanie oczekiwań podopiecznego, stworzenie kontraktu pomocowego, budowanie motywacji do planowania zmian, pomoc w podejmowaniu zmian, pomoc w kontaktach z placówkami leczniczymi, rozeznanie zasobów rodzinnych i możliwego wsparcia. Z działań indywidualnych skorzystało łącznie 84 odbiorców, w tym w Zakładzie Karnym Kraków Nowa Huta 49 mężczyzn i 11 kobiet, Zakładzie Karnym w Trzebini 20 mężczyzn oraz w Zakładzie Karnym w Wadowicach 4 mężczyzn. Zrealizowano łącznie 138 godzin zajęć.
- **Konsultacje i poradnictwo** z osobami opuszczającymi zakład karny i z rodzinami beneficjentów. Zrealizowano 101 godzin konsultacji i poradnictwa na rzecz 26 uczestników.

Celem działania było przeciwdziałanie narkomanii poprzez przeciwdziałanie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych wśród osób przebywających w warunkach zakładu penitencjarnego (działania korekcyjno-pomocowe dla osób używających narkotyków i eksperymentujących).

3 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby w Krakowie, ul. Nadbrzezie 25, 31-983 Kraków

Tytuł zadania: „Trzeźwienie to ROZWÓJ”

Kwota umowy: 25 786 zł (całość z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: osoby uzależnione, będące w nawrocie choroby bądź zagrożone nawrotem (bezdolne, niepełnosprawne) absolwenci programu terapii zamieszkujący na terenie województwa małopolskiego.

Działania:

Grupa wsparcia – zrealizowano 7 trzygodzinnych spotkań (łącznie 21 godzin) dla 26 osób,

Treningi konstruktywnych zachowań – łącznie 30 godzin treningów, w których wzięło udział 11 osób,
 Konsultacje indywidualne – przeprowadzono 118 konsultacji dla 23 osób,
 Interwencje kryzysowe – udzielono 75 interwencji, z których skorzystało 55 osób.
 Głównym celem programu była zmiana postawy życiowej absolwenta z biernej na aktywną,
 nauczenie zdrowego stylu życia, poprawę jakości życia i włączenie społeczne zmniejszające ryzyko
 powrotu do czynnego uzależnienia.

4 Projekt

Nazwa Podmiotu: Małopolskie Stowarzyszenie Probacja, al. Z. Krasińskiego 9/26a, 31-111 Kraków
Tytuł zadania: „Centrum Integracji Pro domo – promocja zdrowia i edukacja”

Kwota umowy: 37 862,00 zł (w tym 18 931 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Osoby osadzone lub opuszczające jednostki penitencjarne na terenie Krakowa, Trzebini, Wadowic, Tarnowa, Nowego Sącza oraz Nowego Wiśnicza szkodliwie używający lub uzależnieni od substancji psychoaktywnych bądź uzależnień behawioralnych, oraz ich rodziny. Pomocą objęto 164 osoby, w tym 41 osób opuszczających jednostki penitencjarne, 80 osób osadzonych oraz 43 członków rodzin i dzieci osób osadzonych.

Działania:

- Zapewnienie schronienia osobom opuszczającym zakłady karne zagrożonym bezdomnością w okresie do 3 miesięcy od momentu wyjścia na wolność
- Zajęcia edukacyjno-korekcyjne w zakresie promocji zdrowia i przeciwdziałania uzależnieniom nastawione na wzmocnienie zasobów i promocję zachowań alternatywnych oraz wzmocnienie motywacji do podjęcia psychoterapii uzależnienia
- Zajęcia wstępnej motywacji nastawione na ograniczanie ryzyka nawrotu w uzależnieniu prowadzone w formie indywidualnej i grupowej
- Konsultacje dla osadzonych mające na celu wzmocnienie motywacji osób osadzonych do zmiany swojego stylu życia sprzed osadzenia, wzmocnienie motywacji do utrzymywania abstynencji od substancji psychoaktywnych i czynności nałogowych oraz dostarczenie informacji na temat dostępnych form pomocy na terenie województwa małopolskiego, a także działania promujące zdrowy tryb życia, w tym również profilaktykę zakażeń wirusem SARS CoV-19. Działanie to prowadzone było w formie indywidualnej i grupowej
- Konsultacje psychologiczne, oddziaływaniami objęto beneficjentów wymagających pogłębionej diagnostyki oraz wsparcia w kryzysie
- Poradnictwo rodzinne
- Poradnictwo psychologiczne dla dzieci osób osadzonych
- Aktywizacja społeczna

Celem działania była społeczna readaptacja osób opuszczających jednostki penitencjarne używających szkodliwie lub uzależnionych od substancji psychoaktywnych bądź uzależnień behawioralnych. Wsparcie byłych osadzonych w powrocie do funkcjonowania w warunkach wolnościowych przy zminimalizowaniu ryzyka związanego z używaniem substancji oraz zminimalizowaniu ryzyka powtórnej przestępczości poprzez oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i pomocowe dla osadzonych i ich rodzin.

Na podstawie uchwały Nr 1156/21 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie rozpatrzenia oferty złożonej w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dofinansowanie otrzymało Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia na realizację zadania pn. Organizacja wakacyjnego wyjazdu wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Św. Siostry Faustyny w Krakowie.

Tzw. „mały grant”

Nazwa Podmiotu: Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, ul. Żytnia 3/9, 01-014 Warszawa,
Tytuł zadania: Organizacja wakacyjnego wyjazdu wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Św. Siostry Faustyny w Krakowie,

Kwota umowy: 10 000 zł, wydatkowano 8 740,62 zł (w tym 4 370,31 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii)

Odbiorcy: Wychowanki Młodzieżowego Ośrodka im. Św. Siostry Faustyny w Krakowie, pochodzące z rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych, walczące z uzależnieniami od środków psychoaktywnych. Liczba odbiorców – 22

Działania:

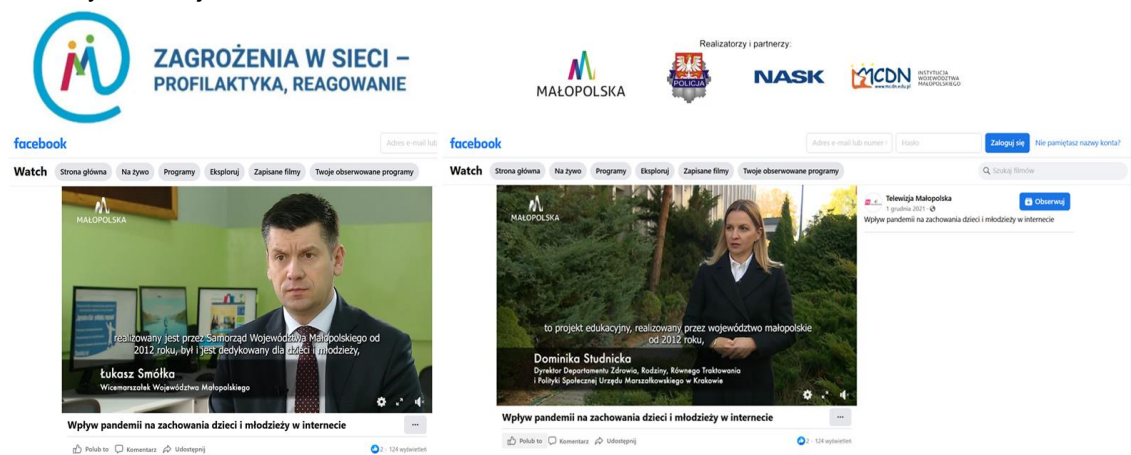
W trakcie wakacyjnego wyjazdu, jego uczestniczki miały możliwość praktycznego ćwiczenia pożądaných społecznie zachowań oraz wykształcić umiejętności ważne z punktu widzenia relacji międzyludzkich, w tym zarządzania emocjami i rozwiązywania konfliktów. Włączenie dziewcząt w planowanie i organizowanie czynności dnia codziennego było okazją do kształtowania umiejętności ważnych z punktu widzenia działań usamodzielniających oraz przygotowujących do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie po opuszczeniu Ośrodka. W trakcie trwania zadania poruszane były również tematy związane z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, ich szkodliwym wpływem oraz koniecznością podejmowania działań profilaktycznych i korekcyjnych.

Celem projektu było promowanie wśród wychowanek aktywnego wypoczynku, połączonego z działaniami terapeutycznymi, polegającymi na włączeniu dziewcząt w planowanie i organizowanie zwykłych czynności dnia codziennego podczas wakacyjnego wyjazdu wychowanek Młodzieżowego Ośrodka im. Św. Siostry Faustyny w Krakowie.

Zadanie 1.2. Prowadzenie i inicjowanie edukacyjnych kampanii społecznych w obszarze przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych, zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym w obszarze zakażenia wirusem HIV.

Województwo Małopolskie przy współpracy z partnerami tj. Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, Naukową i Akademicką Siecią Komputerową - Państwowym Instytutem Badawczym oraz Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli kontynuowało realizację projektu edukacyjnego pn. „Zagrożenia w sieci – profilaktyka, reagowanie”.

W 2021 roku z budżetu województwa przeznaczono na ten projekt kwotę w wysokości 169 145,72 zł. W ramach tych środków zakupiono i przekazano Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie materiały promocyjne z logo projektu, które następnie będą dystrybuowane przez policjantów w trakcie zajęć edukacyjnych z beneficjentami. Ponadto w ramach współpracy z TVP 3 Kraków wyprodukowano spot edukacyjny adresowany do dzieci i młodzieży pn. "Bądź Cyberpozytywny" oraz 20-minutowy odcinek pn. "Wpływ pandemii na zachowanie dzieci i młodzieży w internecie". Celem powyższych produkcji było zwrócenie uwagi na zasady bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii przez dzieci i młodzież. Wielokrotna emisja nagrań odbyła się w listopadzie i grudniu 2021 roku na antenie TVP3 Kraków oraz TV Małopolska, a także na kanałach You Tube, Facebook i stronach internetowych partnerów projektu. W grudniu 2021 r. przy współpracy z Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli odbyło się webinarium szkoleniowe dla policjantów z jednostek Policji województwa małopolskiego na temat skutecznych metod realizacji działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Źródło: Telewizja Małopolska

W 2021 roku w ramach realizacji działań profilaktycznych w szkołach małopolscy policjanci odwiedzili: 708 szkół podstawowych, w których to spotkali się z uczniami (45 213 osób, 1 966 spotkań), rodzicami (699 osób, 20 spotkań) oraz nauczycielami i pedagogami (2 315 osób, 1 452 spotkania), a także 117 szkół ponadpodstawowych, w których spotkali się z 10 883 uczniami (419 spotkań), 494 rodzicami (4 spotkania) oraz 408 nauczycielami i pedagogami (274 spotkania). Ponadto małopolscy policjanci dotarli do 78 innych publicznych placówek m. in. do przedszkoli, ośrodków kuratorskich, SOSW, świetlic środowiskowych, itp. Funkcjonariusze spotkali się w trakcie 669 spotkań z 19 172 uczniami (dzieci i młodzież), 62 spotkań z 4 930 rodzicami (opiekunowie, seniorzy), 378 spotkań z 927 nauczycielami (pedagogami).

Należy nadmienić, że sytuacja związana z pandemią Covid – 19, w znaczący sposób wpłynęła na liczbę spotkań profilaktycznych realizowanych na terenie województwa małopolskiego, zaś te które były prowadzone w okresie obowiązyjących obostrzeń odbywały się z zachowaniem reżimu sanitarnego, bądź były prowadzone w formie online.

Z inicjatywy Eksperta Wojewódzkiego do Spraw Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego zainicjowana została kampania społeczna w mediach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom pn. „Nie daj się wciągnąć, to się nie opłaca.” Kampania skierowana jest do młodych osób w wieku 20 – 35 lat, ryzykownie używających substancji psychoaktywnych, nieuzależnionych, które stosują narkotyki okazjonalnie np. na imprezach i w celach rozrywkowych.

Celem kampanii jest zwrócenie uwagi młodych osób w jaki sposób substancje psychoaktywne wpływają na zdrowie psychiczne, fizyczne i emocjonalne oraz jakie skutki prawne wiążą się z ich posiadaniem i stosowaniem. Uświadomienie im, że nawet jednorazowe użycie narkotyków może prowadzić do nieodwracalnych uszkodzeń mózgu. Działania promocyjne zapoczątkowane zostały w grudniu 2021 r. za pomocą spotu radiowego emitowanego w 7 lokalnych rozgłośniach radiowych. W terminie: 27 – 31 grudnia wyemitowano łącznie 84 spoty w Radiu Eska Karków, Eska Małopolska, Eska Tarnów, Plus Kraków, Plus Podhale, Super Nova Kraków oraz Super Nova Nowy Sącz. Na realizację kampanii w 2021 roku przeznaczono środki w wysokości 9 560,01 zł. W roku 2022 przewidziana jest kontynuacja działań w ramach kampanii za pośrednictwem dodatkowych kanałów informacyjnych m.in. mediów społecznościowych.

Zadanie 1.3. Wspieranie programów oraz działań w obszarze profilaktyki narkomanii skierowanych do dzieci, młodzieży, studentów oraz rodziców i opiekunów.

W ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom w 2021 r.”, Województwo Małopolskie udzieliło dotację na realizację 5 projektów:

1 Projekt
<p>Nazwa Podmiotu: Fundacja Nowe Horyzonty, ul. T. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa</p> <p>Tytuł zadania: „Ja decyduję – życie i innych szanuję”</p> <p>Kwota umowy: 134 480 zł (w tym 67 240 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).</p> <p>Odbiorcy: Uczniowie oraz rodzice/opiekunowie i nauczyciele 26 szkół z jedenastu powiatów województwa małopolskiego – łącznie 3 275 uczniów, 773 nauczycieli oraz 1066 rodziców/opiekunów.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzono 170 warsztatów 90-cio minutowych na temat uzależnień dla 3275 uczniów • Przeprowadzono 170 warsztatów 90-cio minutowych na temat przemocy rówieśniczej dla 3275 uczniów • Przeprowadzono 170 warsztatów 90-cio minutowych na temat radzenia sobie z konfliktami dla 3275 uczniów • Przeprowadzono 26 spotkań 45-cio minutowych dla 1066 rodziców/opiekunów, na temat uzależnień, • Przeprowadzono 26 spotkań 90-cio minutowych dla 773 nauczycieli na temat uzależnień,

- Przekazano do szkół 26 zestawów gablot z atrapami dopalaczy wraz z prezentacją multimedialną na płycie CD,
- Przekazano 26 000 szt. ulotek
- Przeprowadzono ewaluację i sporządzono raporty dla każdej ze szkół, biorących udział w Projekcie.

Celem programu było ograniczenie zachowań ryzykownych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie przemocy rówieśniczej wśród uczniów poprzez zwiększenie wiedzy i świadomości na temat mechanizmu uzależnienia od różnego rodzaju substancji psychoaktywnych a także wzmocnienie czynników chroniących w zakresie rozpoznawania własnych emocji i umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

Źródło: Fundacja Nowe Horyzonty

2 Projekt

Nazwa: Fundacja PRAESTERNO, Małopolski Ośrodek Fundacji Praesterno w Krakowie Al. Pokoju 7, 31 – 548 Kraków

Tytuł zadania: PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA MŁODZIEŻOWEJ PATOLOGII SPOŁECZNEJ - profilaktyka uzależnień - program autorski

Kwota umowy: 97 535 zł (w tym 44 837 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Młodzież szkolna w wieku 14-20 lat z tzw. grupy podwyższonego ryzyka ich rodzice, wychowawcy, nauczyciele i pedagodzy, pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych, studenci. Łącznie 125 młodzieży, młodych dorosłych i studentów oraz 22 rodziców i 50 przedstawiciele grona pedagogicznego.

Działania:

- Młodzieżowe Grupy Psychokorekcyjne, Grupa Warsztatowa dla Młodzieży mającej trudności społeczne, emocjonalne i z powrotem do szkoły w związku z epidemią COVID-19 oraz Grupa Warsztatowa Dla Studentów mających trudności z powrotem na zajęcia i adaptacją społeczną w związku z epidemią COVID-19. W trakcie całego cyklu pracy z grupami prowadzący wprowadzali elementy treningu interpersonalnego, elementy edukacyjno – warsztatowe, elementy terapii grupowej i indywidualnej na tle grupy. Łącznie w powyższych działaniach uczestniczyło 56 osób.
- Klub Młodzieżowy czyli Twórcza Alternatywa – w ramach zajęć prowadzone były warsztaty i treningi z zakresu profilaktyki i psychoedukacji, służące wyposażeniu młodzieży

w umiejętności społeczne i umiejętność radzenia sobie z zagrożeniami a także wykształcanie nowych, pro zdrowotnych sposobów funkcjonowania. W zajęciach uczestniczyło 30 osób.

- Indywidualne Programy Psychokorekcyjne i konsultacje indywidualne dla młodzieży, studentów, rodziców i młodych dorosłych. Łącznie w programie wzięło 68 osób młodzieży i młodych dorosłych oraz 7 rodziców.
- Grupy warsztatowe dla rodziców Domowe Partnerstwo – spotkania warsztatowo – edukacyjne z elementami terapeutycznymi. Tematyka spotkań dotyczyła funkcjonowania rodziny, budowania więzi rodzinnych, zasad budowania dojrzałych związków, budowania relacji partnerskiej z dojrzewającym dzieckiem, wspierania dzieci w rozwoju. W warsztatach wzięło udział 10 rodziców.
- Warsztaty edukacyjne dla rodziców o tematyce zajęć dotyczącej zagrożeń ale także wiedzy i umiejętności niezbędnej opiekunom, by mogli skutecznie wspierać podopiecznego w rozwoju. W warsztatach łącznie uczestniczyło 55 osób.
- Szkolenia dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów i pracowników świetlic socjoterapeutycznych pn. „Skuteczny wychowawca – profilaktyka w szkole” w zakresie prowadzenia zajęć integracyjnych i profilaktycznych w szkołach, prowadzenie klasy w oparciu o wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej i procesu grupowego, przeprowadzanie interwencji wobec młodzieży w zakresie zachowań problemowych w tym korzystania z używek, problematyki uzależnień behawioralnych, ryzykownych zachowań w sieci. Łącznie w szkoleniach udział wzięło 50 osób.

Celem projektu było przeciwdziałanie młodzieżowej patologii społecznej (narkomania, alkoholizm, przemoc, przestępczość uzależnienia behawioralne i inne), profilaktyka uzależnień i zapobieganie patologii społecznej wśród młodzieży, pomoc psychologiczna dla osób, wobec których diagnozowane jest ryzyko uzależnienia głównie od substancji psychoaktywnych (profilaktyka wskazująca), profilaktyka wobec osób zagrożonych środowiskowo uzależnieniami w tym narkomanią (profilaktyka selektywna), profilaktyka uzależnień i zapobieganie patologii społecznej wśród młodzieży i młodych dorosłych w tym studentów, którzy szczególnie dotkliwie doświadczają konsekwencji przedłużającej się pandemii COVID19, profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową, profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Program znajduje się na liście programów rekomendowanych KBPN.

3 Projekt

Nazwa Podmiotu: Instytut Rozwoju Społecznego, ul. Rynek Podgórski 9, 30-518 Kraków

Tytuł zadania: Forum Liderów Młodzieżowych

Kwota umowy: 44 315 zł (w tym 22 158, 00zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Młodzi liderzy - uczniowie starszych klas szkół podstawowych - wyłonieni przez pedagogów szkolnych wg kryterium ponadprzeciętnej aktywności w działaniach na rzecz społeczności lokalnej oraz z predyspozycjami do bycia pozytywnym przykładem dla swoich rówieśników oraz nauczyciele.

Działania:

- Zorganizowano Forum Liderów Młodzieżowych, w którym wzięło udział 36 młodych liderów z 5 powiatów Małopolski (powiaty: wielicki, krakowski, gorlicki, olkuski i myślenicki),
- Przeprowadzono 24-godzinny szkolenie dla liderów młodzieżowych,
- Zorganizowano 16 godzinne szkolenie dla nauczycieli w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych (uzależnienia, w tym e-uzależnienia i inne uzależnienia behawioralne)
- Opracowano i wydano dwie publikacje: dla liderów młodzieżowych (200 szt.) i dla nauczycieli (100 szt.);
- Powstała strona internetowa projektu (www.ForumLiderow.eu) pełniąca funkcje integracji i bazy wiedzy zarówno dla liderów młodzieżowych, jak i dla pracujących z nimi nauczycieli

- Uruchomiono profil na portalu społecznościowym mający funkcję umożliwienia podtrzymania integracji uczestników Forum oraz tworzenia społeczności liderów młodzieżowych;
- Zrealizowano mini-projekty profilaktyczne w pięciu powiatach województwa małopolskiego.

Celem projektu było wzbudzenie u młodych mieszkańców Małopolski refleksji na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami, w tym e-uzależnieniami i innymi uzależnieniami behawioralnymi, wzbudzenie u uczestników projektu refleksji na temat odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania, integracja liderów - młodzieży, która wykazuje ponadprzeciętną inicjatywę w kreowaniu, otaczającej rzeczywistości, a równocześnie może stanowić pozytywny przykład dla swoich rówieśników, wsparcie młodych ludzi w kształtowaniu własnej tożsamości, w oparciu o dziedzictwo małej ojczyzny, poszerzanie kompetencji liderów młodzieżowych w zakresie umiejętności interpersonalnych, współdziałania w grupie, przygotowywaniem i realizowaniem projektów w społeczności lokalnej.

4 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie „ Muzyka dla Wszystkich”, ul. Kwiatowa 3, 33-312 Tęgoborze

Tytuł zadania: „Cykl warsztatów zapobiegających uzależnieniom behawioralnym”.

Kwota umowy: 16 188 zł (w tym 8 094 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: w Projekcie uczestniczyła młodzież w wieku szkolnym z terenu powiatów: nowosądeckiego, limanowskiego, brzeskiego i Nowego Sącza, łącznie 50 osób.

Działania:

- 6 godzin warsztatów psychologicznych w grupach piętnastoosobowych poruszających tematy uzależnień, odizolowania i szukania alternatywy dla używek i dopalaczy,
- 12 godzin warsztatów artystycznych w grupach piętnastoosobowych z udziałem psychologa z którym każdy uczestnik mógł porozmawiać w trakcie wykonywania prac.
- 12 godzin zajęć sportowo rekreacyjnych również w grupach piętnastoosobowych, które odbywały się przy udziale psychologa,

Obecność psychologa w trakcie wszystkich działań objętych zadaniem, umożliwiła prowadzenie obserwacji zachowań beneficjentów w trakcie zajęć oraz podejmowanie przez niego stosownych reakcji i interwencji na bieżąco. Dodatkowo każdy z uczestników w razie potrzeby miał możliwość rozmowy z psychologiem w dowolnym momencie zajęć.

Celem programu było zapobieganie uzależnieniom behawioralnym oraz uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, uświadomienie zagrożeń związanych ze szkodliwością narkotyków i alkoholu oraz utratą kontroli nad własnym życiem i zdrowiem, stworzenie warunków do samorealizacji i podniesienia samooceny uczestników poprzez zajęcia artystyczne i sportowe, które mają również pomóc w zagospodarowaniu wolnego czasu, budowanie na nowo więzi międzyludzkich, integracji międzypokoleniowej poprzez wspólny udział w zajęciach i realizacji wspólnych celów, zapobieganie uzależnieniom od nowoczesnych technologii.

5 Projekt

Nazwa Podmiotu: Fundacja Wychowanie i Profilaktyka im. Filipa Neri, 32-087 Zielonki, Lawendowa 17

Tytuł zadania: „Ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) i przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym, przemocy, seksualizacji i korzystaniu z pornografii oraz promocja zdrowia poprzez program profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” skierowany do młodzieży, nauczycieli i rodziców”.

Kwota umowy: 85 260 zł (w tym 42 630 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Uczniowie i nauczyciele z 22 szkół (21 szkół podstawowych i 1 liceum) oraz rodzice/opiekunowie prawni uczniów uczestniczących w programie. Łącznie 1 791 adresatów zadania.

Działania:

- przeprowadzono warsztaty dla 1240 uczniów z 22 szkół (8 godzin lekcyjnych pracy grupowej w układzie dwóch mityngów, każdy po 4 godziny lekcyjne),
- przeprowadzono wykłady edukacyjne dla 262 rodziców/opiekunów prawnych uczniów w formie warsztatów z elementami dialogu i prezentacją multimedialną,
- przeprowadzono spotkania szkoleniowe dla 289 nauczycieli w oparciu o prezentację multimedialną oraz dialog,
- opracowano ankiety ewaluacyjne, na podstawie których zostało przygotowane kilkunastostronicowe sprawozdanie zawierające wyniki ewaluacji oraz dane na temat przebiegu realizacji i współpracy ze szkołą. Sprawozdania przekazano do wszystkich szkół biorących udział w Projekcie.

Celem programu było objęcie grupy uczniów oraz ich rodziców i nauczycieli ze szkół podstawowych z 11 powiatów województwa małopolskiego skutecznym oddziaływaniem profilaktycznym w różnych dziedzinach życia za pomocą przeprowadzenia programu profilaktyki zintegrowanej Archipelag Skarbów. Program ten wchodzi w skład bazy programów rekomendowanych.

Na podstawie uchwały Nr 223/21 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie rozpatrzenia oferty złożonej w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dofinansowanie otrzymał podmiot Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień na realizację zadania pn. "Dobra więź- na teraz i po epidemii" Punkt Konsultacyjny dla rodziców z dziećmi zagrożonymi zachowaniami ryzykownymi w obszarze używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań nałogowych z terenu Małopolski.

Tzw. „mały grant”

Nazwa Podmiotu: Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień, ul. Wielicka 73, 30-552 Kraków,

Tytuł zadania: "Dobra więź- na teraz i po epidemii" Punkt Konsultacyjny dla rodziców z dziećmi zagrożonymi zachowaniami ryzykownymi w obszarze używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań nałogowych z terenu Małopolski,

Kwota umowy: 6 000 zł (w tym 3 000 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii)

Odbiorcy: Dzieci i młodzież w wieku od 10 do 18 lat, podejmujący zachowania ryzykowne lub będący w grupie zagrożonych podejmowaniem zachowań ryzykownych związanych z sięganiem po alkohol, inne środki psychoaktywne, podejmujących nałogowe zachowania oraz rodzice dzieci z w/w problematyką. Liczba odbiorców – 27 (w tym 5 dzieci i młodzieży oraz 22 rodziców).

Działania:

- Konsultacje i porady dla rodziców i dzieci w ramach Punktu Konsultacyjnego – zrealizowano łącznie 40 godzin dla rodziców, dzieci oraz rodziców i dzieci,
- Superwizja dla terapeuty pracującego w punkcie konsultacyjnym – 6 h.

Każda korzystająca z konsultacji w punkcie osoba miała możliwość uczestniczyć w 1-12 konsultacjach indywidualnie lub razem (rodzic/ rodzice/ opiekunowie i dziecko). Zgłaszający się do punktu otrzymali w ramach konsultacji możliwość omówienia kryzysu czy trudności, wsparcie, wstępne rozpoznanie problemów.

Osoby biorące udział w cyklu spotkań podtrzymujących w ramach punktu, w razie potrzeby były kierowane do odpowiednich placówek posiadających adekwatną do zdiagnozowanych problemów długoterminową ofertę pomocową (terapia rodzin, terapia indywidualna, ośrodek interwencji kryzysowej, ośrodek terapii uzależnień i in.).

Celem projektu było minimalizowanie podejmowania zachowań ryzykownych w obszarze sięgania po substancje psychoaktywne i podejmowania zachowań nałogowych u młodzieży w wieku 10-18 lat, poprzez wzmacnianie więzi w relacji rodzic dziecko.

Zadanie 1.4. Wspieranie rozwoju punktów konsultacyjno-diagnostycznych prowadzących bezpłatnie działania profilaktyczne oraz anonimowo badania na obecność wirusa HIV.

W roku 2021 w województwie małopolskim działał Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny w Krakowie przy Placu Szczepańskim 3, który bezpłatnie i anonimowo wykonywał testy w kierunku zakażenia wirusem HIV. Koszty testów i doradztwa pokrywało Krajowe Centrum ds. AIDS oraz miasto Kraków.

W ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom w 2021 r.”, Województwo Małopolskie udzieliło dotację na realizację jednego projektu:

1 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie Profilaktyki Zdrowotnej "Jeden Świat", ul. Ściegiennego 89/28, 30-809 Kraków

Tytuł zadania: Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny prowadzący anonimowo i bezpłatnie badania w kierunku HIV połączone z poradnictwem okołotestowym w Nowym Sączu

Kwota umowy: 17 715 zł (całość z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Adresatami zadania były osoby w różnym wieku, zamieszkujące głównie województwo małopolskie, w których życiu występują sytuacje mogące skutkować zakażeniem HIV i chcące wykonać test w kierunku HIV, przede wszystkim osoby aktywne seksualnie, ponadto osoby używające substancji psychoaktywnych, osoby po ekspozycjach na krew (zawodowych i pozazawodowych) i osoby podejmujące niezabezpieczone kontakty seksualne z różnych przyczyn.

Działania:

- Przeprowadzono anonimowe i bezpłatne testy w kierunku HIV, połączone ze specjalistycznym poradnictwem okołotestowym - wykonano łącznie 80 testów, za pomocą których zdiagnozowano 2 zakażenia,
- Zwiększenie wiedzy o istnieniu Punktu oraz konieczności testowania wśród mieszkańców regionu nowosądeckiego w czasie trwania projektu – wydruk i dystrybucja plakatów (100 szt.) informujących o istnieniu Punktu, jego lokalizacji i godzinach otwarcia. oraz ulotek (4000 szt.)

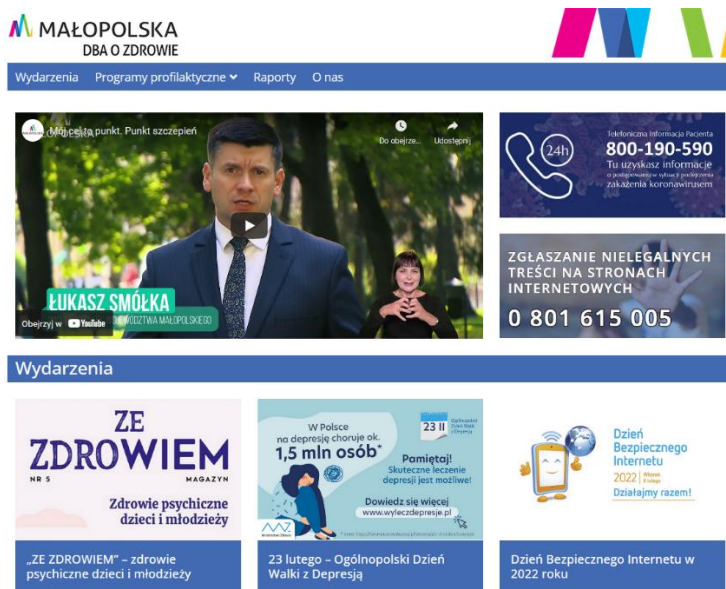
Celem projektu jest zwiększenie dostępności do anonimowego i bezpłatnego testowania w kierunku HIV połączonego ze specjalistycznym poradnictwem okołotestowym, w szczególności dla mieszkańców południowo-wschodniej części województwa małopolskiego.

	<p>SZCZEGÓŁY NA STRONIE:</p> <p>BITYL.PL/UUOJM</p> <p> MAŁOPOLSKA Jeden Świat</p> <p><small>Projekt realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego</small></p>
---	--

Źródło: Stowarzyszenie Profilaktyki Zdrowotnej "Jeden Świat"

Zadanie 1.6. Gromadzenie i udostępnianie informacji na temat programów profilaktyki narkomanii – bank dobrych praktyk - rozwijanie strony internetowej Województwa Małopolskiego dotyczącej profilaktyki.

Na bieżąco zamieszczano informacje na temat wydarzeń/kampanii/ akcji profilaktycznych odbywających się na terenie województwa małopolskiego na stronie www.profilaktykawmalopolsce.pl oraz na stronie www.malopolska.pl.

Źródło: Print screen ze strony internetowej profilaktykawmalopolsce.pl

Zadanie 1.7. Opracowywanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii

W ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom w 2021 r.”, Województwo Małopolskie udzieliło dotację na realizację jednego projektu:

1 Projekt
<p>Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR, ul. Nowolipki 9b, 00-151 Warszawa</p> <p>Tytuł zadania: Publikacja Zagrożenia związane z używaniem heroiny i innych opioidów oraz strategii pomocy uzależnionym</p> <p>Kwota umowy: 22 467 zł (całość z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).</p> <p>Odbiorcy: Adresatami zadania były osoby zajmujące się profilaktyką i terapią uzależnień oraz osoby odpowiedzialne za organizowanie systemu ochrony zdrowia, środowisk medycznych, które nie zajmują się bezpośrednio leczeniem uzależnień, osoby używające narkotyków oraz ich bliscy, członkowie rodzin, a także przedstawiciele grup zawodowych takich jak: policjanci, strażnicy miejscy, pedagodzy i psychologowie szkolni, wychowawcy placówek opiekuńczych, przedstawiciele służb społecznych, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie, wydanie oraz dystrybucja 96 stronicowej broszury w nakładzie 2000 egzemplarzy, • Stworzenie strony internetowej zawierającej broszurę w formacie FDF oraz publikatora ISSUU. Broszura dostępna jest online na stronie internetowej http://www.monar.krakow.pl/pub/

Celem realizacji zadania było zwiększenie skuteczności oddziaływań profilaktycznych wobec osób zagrożonych uzależnieniem oraz leczniczych i pomocowych wobec osób uzależnionych od heroiny i innych opioidów poprzez:

- podniesienie wiedzy grup (o których mowa w poprzednich punktach) na temat zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z używania heroiny i innych opioidów, a także negatywnych zjawisk towarzyszącym używaniu tych substancji.
- uzyskanie większego zrozumienia dla osób, które uległy nałogowi i potrzebują pomocy
- przybliżenie rzetelnych informacji na temat różnorodnych form interwencji i leczenia.

Źródło: Stowarzyszenie MONAR

4.2 Cel operacyjny 2: Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, zachowań behawioralnych oraz ich rodzinom

Zadanie 2.2 Rozwój placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych: stacjonarnych i ambulatoryjnych dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży (w tym z problemem uzależnień behawioralnych)

Województwo Małopolskie przekazało dotację na rozwój placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych, tj.:

- Modernizację oddziałów detoksykacji i leczenia uzależnień Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego SP ZOZ w Krakowie – **192 000 zł** (całość z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi),
- Przebudowa, rozbudowa i modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie – **575 150 zł** (całość z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi). W ramach przekazanej kwoty zostały sfinansowane prace modernizacyjne na oddziale dziennym terapii uzależnień bliżej niescharakteryzowanych i poradni leczenia uzależnień i współuzależnień.

Zadanie 2.4. Wspieranie programów pomocy terapeutycznej oraz redukcji szkód dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, w tym zakażonych wirusem HIV, HBV i/lub HCV.

W ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom w 2021 r.”, Województwo Małopolskie udzieliło dotację na realizację dwóch projektów:

1 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR, Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych Monar, ul. Sadowa 123, 32-020 Wieliczka

Tytuł zadania: Noclegownia dla narkomanów

Kwota umowy: 43 036 zł (całość z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: Osoby bezdomne czynnie uzależnione od środków psychoaktywnych(narkotyki, leki, alkohol), przebywające na terenie miasta Krakowa pochodzące z powiatów: wielickiego, bocheńskiego, nowotarskiego, nowosądeckiego, tarnowskiego, olkuskiego, chrzanowskiego, krakowskiego.

Działania:

- Zapewnienie schronienia i opieki socjalnej w noclegowni dla 2948 osób (w tym 49 kobiet i 2899 mężczyzn)
- Zmniejszenie transmisji wirusa HIV oraz HCV , HBS w społeczeństwie poprzez wymianę igieł i strzykawek, wymieniono około 489 igieł i strzykawek,
- Interwencje kryzysowe polegające na zapewnieniu wsparcia w sytuacjach kryzysu zmierzające do rozwiązania kryzysów sytuacyjnych i psychologicznych, działaniem objęto 28 osób,
- Zajęcia informacyjno-edukacyjne, ukierunkowane na podniesienie wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem narkotyków, zakażeń wirusowym, ograniczenie skali używania substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód. Działaniem objęto 60 osób.

Celem głównym zadania było zapewnienie schronienia osobom czynnie uzależnionym, redukcja szkód zdrowotnych i społecznych związana z używaniem środków psychoaktywnych, zmniejszenie liczby osób czynnie uzależnionych od narkotyków, które nocują na dworcach, ulicach pustostanach, redukcja szkód społecznych i zdrowotnych spowodowanych uzależnieniem, wzrost świadomości osób uzależnionych w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz WZW typu B i C, COVID-19, ułatwienie dostępu do innych serwisów o charakterze medycznym, socjalnym oraz terapeutycznym, zmniejszenie kryminalizacji osób przyjmujących narkotyki, zapewnienie noclegu, wyżywienia, odzieży i środków higieny, umożliwienie leczenia i pomocy w leczeniu uzależnień, wsparcie pracownika socjalnego, wsparcie oraz interwencja terapeutyczna. Celem programu było również ograniczenie zakażeń HIV, HCV, HBS i innych chorób związanych z zażywaniem narkotyków oraz uzyskanie poprawy stanu zdrowia u osób czynnie uzależnionych poprzez uczestnictwo w zajęciach informacyjno-edukacyjnych, wymianę igieł i strzykawek. Zadanie ukierunkowane zostało na podniesienie wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem narkotyków i ograniczenie skali używania substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód.

2 Projekt

Nazwa Podmiotu: Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych Monar, ul. Sadowa 117a, 32-020 Wieliczka

Tytuł zadania: „Nowa szansa, nowe życie”- Hostel readaptacyjny

Kwota umowy: 21 261zł (całość z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii).

Odbiorcy: osoby uzależnione pełnoletnie: mężczyźni i kobiety utrzymujące abstynencje od środków psychoaktywnych, które ukończyły programy terapii leczenia uzależnień oraz ich rodziny. Projektem zostali objęci absolwenci z terenu M. Krakowa, Bochni, Wieliczki, Tarnowa, Nowego Sącza oraz powiatu chrzanowskiego.

Działania:

- Grupa wsparcia – wspomaganie w trudnych sytuacjach oraz uczenie potrzebnych umiejętności życiowych, działaniem objęto 36 osób,
- Grupa nt. nawrotów choroby prowadzona w formie warsztatów, działaniem objęto 34 osoby,
- Indywidualne wsparcie procesu readaptacji – liczba odbiorców 34 osoby,

- Interwencje kryzysowe – prowadzone w formie indywidualnych sesji, polegające na wsparciu, ocenie stanu klienta i rozmiaru kryzysu, sformułowaniu planu rozwiązania sytuacji kryzysowej i zawarcia kontraktu działaniem objęto 34 osoby,
- Warsztaty i grupy rozwoju osobistego – działania służące kształtowaniu określonych umiejętności i rozwojowi osobistemu, liczba odbiorców 34 osoby,
- Warsztaty umiejętności psychospołecznych, służące kształtowaniu określonych umiejętności społecznych i zawodowych, liczba uczestników 34 osoby.

Głównym celem była adaptacja społeczna osób uzależnionych po ukończonej terapii. Zapewnienie osobom uzależnionym terapeutycznego oparcia społecznego, pozwalającego na zaspokojenie ważnych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną. Zwiększenie dostępności i rozszerzenie oferty pomocy osobom zagrożonym nawrotami choroby, uzależnionym od środków psychoaktywnych poprzez wspieranie istniejącego projektu dla osób uzależnionych. Umożliwienie płynnego przejścia do środowiska na zewnątrz oraz rozwój umiejętności prawidłowego funkcjonowania w rolach społecznych.

Zadanie 2.5. Wspieranie różnych form programów leczenia substytucyjnego.

W województwie małopolskim program leczenia substytucyjnego realizuje: Poradnia Leczenia Uzależnień działająca przy Szpitalu Specjalistycznym im. Ludwika Rydygiera w Krakowie Sp. z o.o., oraz Więzienny Zakład Opieki Zdrowotnej przy ul. Montelupich 7 w Krakowie dla osób pozbawionych wolności z uzależnieniem od opiatów.

Zadanie 2.8 Szkolenie osób o zawodach niemedyce mających kontakt z osobami stosującymi substancje psychoaktywne w zakresie podejmowania właściwych interwencji

Na podstawie uchwały Nr 545/21 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 maja 2021 r. w sprawie rozpatrzenia oferty złożonej w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dofinansowanie otrzymało Stowarzyszenie Self na realizację zadania pn. Konferencja w ramach działalności Cyfrowego Centrum Profilaktyki.

Tzw. „mały grant”

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie Self, ul. Henryka Sienkiewicza 25, 32-200 Miechów,

Tytuł zadania: Konferencja w ramach działalności Cyfrowego Centrum Profilaktyki,

Kwota umowy: 8 200 zł (w tym 4 100 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii)

Odbiorcy: Rodzice, pedagodzy, nauczyciele, członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz jednostek współpracujących z nią w obszarze pomocy osobom uzależnionym, kuratorzy, asystenci rodziny. Liczba uczestników konferencji – 502 osoby.

Działania:

W ramach zadania zorganizowano konferencję szkoleniową (przekaz na żywo, online), która odbyła się w sześciu panelach tematycznych:

- Osoba uzależniona i jej rodzina
- Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego
- Procedura policji w czasie interwencji wobec osoby nadużywającej alkoholu lub stosującej przemoc w świetle najnowszych przepisów
- FAS i Spektrum Alkoholowych Uszkodzeń Płodu FASD
- Pracy z dzieckiem lękowym w koncepcji „bajkoteraapii „ – terapii bajkami
- Podsumowanie konferencji

Konferencja była promowana za pomocą plakatów oraz spotu video udostępnionego w mediach społecznościowych. Podczas trwania Konferencji jej uczestnicy mieli możliwość na bieżąco zadawania pytań oraz włączania się w dyskusję, natomiast po jej zakończeniu zapis z przebiegu spotkania został udostępniony uczestnikom.

Celem projektu było zwiększenie świadomości wśród grupy docelowej w obszarze związanym z uzależnieniami chemicznymi i behawioralnymi ze szczególnym uwzględnieniem uzależnienia

od alkoholu. Zapoznanie z aktualnymi procedurami dotyczącymi zobowiązania przez GKRPA oraz sąd do leczenia odwykowego. Przedstawienie procedur policji w czasie interwencji wobec osoby nadużywającej alkoholu lub stosującej przemoc w świetle najnowszych przepisów. Zarysowanie problematyki FAS oraz metodologii pracy z dzieckiem obciążonym syndromem. Nakreślenie zagadnień dotyczących pracy z dzieckiem lękowym w koncepcji „bajkoterapii” – terapii bajkami.

4.3 Cel operacyjny 3: Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych

Zadanie 3.4. Wspieranie i udzielanie pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.

W dniu 19 listopada 2021 r. odbyła się konferencja online dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień powołanych przez Wójtów (Burmistrzów, Prezydentów Miast) z terenu Małopolski przy współpracy z Ekspertem Wojewódzkim ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego. Celem konferencji było podniesienie kompetencji osób realizujących zadania związane z problematyką uzależnień. W spotkaniu wzięło udział około 60 uczestników. Podczas narady zostały zaprezentowane wykłady dotyczące profilaktyki zintegrowanej oraz rynku konopnego w Polsce, a także panel pn. Giełda programów profilaktycznych, gdzie zaprezentowana i omówiona została oferta szkoleniowo-profilaktyczna przez zaproszonych realizatorów.

Zadanie 3.6. Rozwijanie platformy współpracy pomiędzy instytucjami celem rozwijania systemu informacji o narkotykach i narkomanii.

Uchwałą Nr 41/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 20 stycznia 2015 roku powołana została Małopolska Rada ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom. Rada zgodnie z założeniami Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021 oraz Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021, stanowi organ opiniotwórczo – doradczy Marszałka Województwa Małopolskiego i działa społecznie, wykorzystując najlepsze doświadczenia swoich Członków w zakresie monitorowania i koordynowania realizacji poszczególnych celów operacyjnych wyżej wymienionych Programów. W skład Rady wchodzi m.in. eksperci z głosem doradczym, którzy uczestniczyli w pracach Zespołu Zadaniowego ds. opracowania Wieloletnich Programów Wojewódzkich tj.: Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021 oraz Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021, który został powołany Zarządzeniem nr 27/2013 Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 8 marca 2013 roku. Zespół działał do czasu przyjęcia Programów.

Małopolska Rada ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom składająca się z przedstawicieli reprezentujących różne instytucje publiczne, stanowi istotny organ opiniotwórczo-doradczy w zakresie monitorowania i koordynowania realizacji poszczególnych celów operacyjnych wojewódzkich programów w obszarze uzależnień. W dniu 28 września 2021 roku odbyło się spotkanie członków Małopolskiej Rady ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom. Podczas spotkania Dyrektor Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej zaprezentowała Projekt Małopolskiego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym na lata 2022-2026. Omówione zostały podstawy prawne programu, źródła danych, na podstawie których przeprowadzono diagnozę aktualnych problemów związanych z uzależnieniami, wnioski sformułowane na podstawie przeprowadzonej analizy danych oraz cele, zadania i założenia Programu.

Zadanie 3.7. Rozwijanie i wspieranie działań Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego w realizacji zadań statutowych – zarządzanie i koordynacja Programu.

W ramach umowy przekazano kwotę 150 000 zł na realizację zadań Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego. Szczegółowe sprawozdanie z działalności Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego za rok 2021 zostało przedstawione odrębnie jako załącznik nr 2 do Raportu.

Podsumowanie

W 2021 roku cele oraz zadania w ramach Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021 były realizowane przez Samorząd Województwa oraz innych realizatorów tj. instytucje oraz podmioty czynnie zaangażowane w działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w obszarze uzależnień.

W roku 2021 odnotowano wzrost środków finansowych przeznaczonych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia na leczenie uzależnień i współuzależnień na terenie województwa małopolskiego. W 2021 roku wydatkowano na ten cel kwotę 46 653 096,81 zł, a w 2020 roku była to kwota 45 966 702,79 zł. Największe nakłady finansowe w 2021 roku przeznaczone były na leczenie stacjonarne w dalszej kolejności na ambulatoryjne, a następnie na świadczenia udzielane w trybie dziennym. Na podstawie danych oraz informacji uzyskanych z Narodowego Funduszu Zdrowia na temat kolejek oczekujących na świadczenia medyczne w placówkach stacjonarnego leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych można stwierdzić, że obecny poziom finansowania zabezpiecza potrzeby i gwarantuje dostępność do leczenia osobom uzależnionym.

Samorząd Województwa w 2021 roku na realizację zadań bieżących przeznaczył łącznie z tzw. „korkowego” 1 924 647,39 zł (w tym 533 517,30 zł z paragrafu 85153 – zwalczanie narkomanii oraz 1 391 130,09 zł z paragrafu 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi), a także 169 145,72 zł ze środków budżetu województwa, co dało łączną kwotę **2 093 793,11 zł**.

Samorządy gminne Województwa Małopolskiego w 2020 roku na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii wydatkowały kwotę 62 697 776,13 zł z czego 39 859 954,31 zł przeznaczono na pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia (dane za 2021 będą dostępne w terminie późniejszym).

Według danych z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie wynika, że przestępczość „narkotykowa” na terenie Małopolski w 2021 roku wyniosła:

Przestępczość „narkotykowa” na terenie Małopolski w 2021 roku:

- Przestępstwa stwierdzone – 7587 (8442 w 2020 roku) mniej o 855,
- Przestępstwa wykryte (% wykrycia) – 98,2 (98,1 w 2020 roku) więcej o 0,1%,
- Czyny karalne nieletnich – 1362 (890 w 2020 roku) więcej o 472.

Najwięcej przestępstw stwierdzonych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2021 roku wykazały niżej wymienione jednostki Policji:

- KMP Kraków – 1 736 przestępstw stwierdzonych (2 675 w 2020 roku) mniej o 939,
- KPP Brzesko – 1 188 przestępstw stwierdzonych (933 w 2020 roku) wzrost o 195,
- KPP Oświęcim – 665 przestępstw stwierdzonych (617 w 2020 roku) wzrost o 48,
- KMP Tarnów – 602 przestępstwa stwierdzone (403 w 2020 roku) wzrost o 199,
- KMP Nowy Sącz – 430 przestępstw stwierdzonych (568 w 2020 roku) spadek o 138,
- KPP Dąbrowa Tarnowska – 446 przestępstw stwierdzonych (127 w 2020 roku) wzrost o 319,
- KPP Kraków – 489 przestępstw stwierdzonych (423 w 2020 roku) wzrost o 66,
- KPP Bochnia – 330 przestępstwa stwierdzone (336 w 2020 roku) spadek o 6,
- KPP Nowy Targ – 339 przestępstw stwierdzonych (309 w 2020 roku) spadek o 30,
- KPP Chrzanów – 389 przestępstw stwierdzonych (173 w 2020 roku) wzrost o 216.

Ogółem podejrzanych – 2 549 (2 514 w 2020 roku) wzrost o 35, w tym:

- nieletni sprawcy – **155** (84 w 2020 roku) wzrost o 71,
- zatrzymani na gorącym uczynku – **1 300** (1 247 w 2020 roku) spadek o 53,
- tymczasowo aresztowani – **88** (102 w 2020 roku) spadek o 14.

Udział nieletnich sprawców w ogólnej liczbie osób podejrzanych w 2021 roku wyniósł 6,08% (3,34% w 2020 roku).

Z danych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie wynika, że w 2021 roku nie została przeprowadzona żadna kontrola (3 kontrole w 2020 r., 74 kontroli w 2019 roku) w związku z wprowadzaniem do obrotu produktów, co do których zachodziło uzasadnione podejrzenie, że stwarzają zagrożenie dla życia i zdrowia.

Z danych Ośrodka Kontroli Zatruc w Warszawie za 2020 rok (dane za 2021 rok będą dostępne w II kwartale 2022 roku) z obszaru województwa małopolskiego zgłoszono 37 przypadków interwencji medycznych związanych z użyciem „dopalaczy”, nowych substancji psychoaktywnych czy środków zastępczych (w 2019 r. odnotowano 59 przypadków). Wśród zgłoszeń z całej Małopolski, kobiety stanowiły 16,2%, mężczyźni 83,8%. Najwięcej zgłoszeń bo aż 36 pochodziło z powiatu nowosądeckiego. W Małopolsce zarejestrowano łącznie 93 przypadki zatruc, w tym 37 nowymi substancjami psychoaktywnymi, a 56 narkotykami klasycznymi.

W województwie małopolskim w 2021 roku funkcjonowały dwa Punkty Konsultacyjno-Diagnostyczne (w Krakowie, przy Placu Szczepańskim 3 oraz w Nowym Sączu przy ul. Lwowskiej 20). W obu Punktach bezpłatnie i anonimowo można było wykonać testy na obecność wirusa HIV. Prowadzone były też rozmowy okołotestowe oraz poradnictwo w zakresie ryzykownych zachowań seksualnych. W roku 2021 wykonano łącznie 2 484 badania w kierunku wirusa HIV, w wyniku których stwierdzono 44 zakażenia wirusem HIV, przeprowadzono również 19 porad bez wykonania testu.

Efekty działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego w 2021 roku na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

W 2021 r. Samorząd Województwa realizując cele operacyjne Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wspierał działania profilaktyczne oraz edukacyjne wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych. Realizowane były działania na rzecz rozwoju pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, zachowań behawioralnych oraz ich rodzinom. Rozwijana oraz wzmocniana była współpraca z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Cele operacyjne, w ramach środków finansowych budżetu województwa realizowane były poprzez ogłoszenie konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego w obszarze uzależnień. Jednocześnie zostały dofinansowane działania realizowane przez Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego czy wsparcie rozwoju placówek leczenia uzależnień.

Podjęte działania przełożyły się na:

- Wsparcie na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych, będących w nawrocie choroby bądź zagrożonych nawrotem, poprzez zmianę postawy życiowej z biernej na aktywną, integrację, nauczanie zdrowego stylu życia i włączenie społeczne, spotkania ze specjalistą terapii uzależnień, zajęcia warsztatowe, interwencje kryzysowe, treningi umiejętności społecznych, mające na celu zmotywowanie ich do ograniczenia podejmowania zachowań ryzykownych, nabycie umiejętności społecznych,
- Przeciwdziałanie narkomanii skierowane do osób skazanych bądź opuszczających jednostki penitencjarne używających narkotyków m.in. poprzez pracę indywidualną, budowanie motywacji do zmian, pomoc w kontaktach z placówkami leczniczymi, wsparcie w powrocie do funkcjonowania w warunkach wolnościowych (poprzez m.in. zapewnienie schronienia osobom zagrożonym bezdomnością w okresie do 3 miesięcy od momentu wyjścia na wolność i aktywizację społeczną) oraz wsparcie dla członków ich rodzin, w tym dzieci,
- Objęcie wsparciem grupy dzieci i młodzieży szkodliwie używających, uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych poprzez konsultacje indywidualne lub razem z rodzicem/opiekunem. Działaniem objęto 27 osób.
- Objęcie programami profilaktycznymi grupy dzieci i młodzieży szkolnej oraz studentów, poprzez zwiększenie świadomości i wiedzy na temat uzależnień, wykształcenie umiejętności społecznych, radzenia sobie z konfliktami oraz przemocą rówieśniczą oraz z zagrożeniami, a także wykształcanie nowych, pro zdrowotnych sposobów funkcjonowania. Działania profilaktyczne zostały skierowane łącznie do 4 726 dzieci, młodzieży i młodych dorosłych z województwa małopolskiego.
- Objęcie programami profilaktycznymi rodziców, oraz nauczycieli, pedagogów, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych poprzez zwiększenie wiedzy na temat uzależnień oraz

wzmocnienie czynników chroniących (prowadzenie interwencji wobec młodzieży w zakresie zachowań problemowych w tym korzystania z używek, problematyki uzależnień behawioralnych, ryzykownych zachowań w sieci, budowania więzi rodzinnych, zasad budowania dojrzałych związków, budowania relacji partnerskiej z dojrzewającym dzieckiem, wspierania dzieci w rozwoju). W programach profilaktycznych uczestniczyło 1350 rodziców/opiekunów oraz 1112 nauczycieli i pedagogów oraz pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych,

- Opracowanie i dystrybucja 2 tys. egzemplarzy broszury pt. *Zagrożenia związane z używaniem heroiny i innych opioidów oraz strategie pomocy uzależnionym* będącego narzędziem ułatwiającym lub umożliwiającym pracę edukacyjną i profilaktyczną wobec osób zagrożonych uzależnieniem oraz leczniczych i pomocowych wobec osób uzależnionych od heroiny i innych opioidów. Broszura skierowana jest osób zajmujących się profilaktyką i terapią uzależnień, środowisk medycznych, osób używających narkotyków oraz ich bliskich/członków rodzin, grup zawodowych takich jak: policjanci, strażnicy miejscy, pedagodzy i psychologowie szkolni, wychowawcy placówek opiekuńczych, przedstawiciele służb społecznych, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi,
- Poprawę warunków leczenia pacjentów i pracy personelu poprzez rozwój dwóch placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych stacjonarnych tj. modernizacja, rozbudowa oddziału terapii uzależnień bliżej niescharakteryzowanych, poradni leczenia uzależnień i współuzależnień oraz oddziału detoksykacji i leczenia uzależnień,
- Adaptację społeczną osób uzależnionych w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, osiągnięcie pełnej samodzielności, podniesienie kwalifikacji zawodowych, utrzymanie zmian po terapii leczenia uzależnień poprzez zapewnienie mieszkania na okres jednego roku,
- Zwiększenie dostępności i poszerzenie oferty programu ograniczania redukcji szkód zdrowotnych dla blisko 3 tys. osób używających narkotyków lub uzależnionych w ramach noclegowni dla osób uzależnionych poprzez: zapewnienie noclegu lub pobytu dziennego w ramach Hostelu, udzielenie pomocy w leczeniu uzależnień poprzez zajęcia terapeutyczne oraz możliwości wdrażania wobec tych osób działań edukacyjnych, aktywizację zawodową, zmniejszenie ryzyka nawrotu choroby dzięki rozwojowi zainteresowań oraz umiejętności życia i spędzania wolnego czasu na trzeźwo, nabycie umiejętności rozpoznawania własnych problemów oraz racjonalnego ich rozwiązywania,
- Dostarczenie 250 pracownikom służb mundurowych usystematyzowanej wiedzy z zakresu: zagrożeń zdrowotnych i prawnych, wynikających ze stosowania Nowych Substancji Psychoaktywnych, realizacji programu terapii uzależnienia od narkotyków wśród osób przebywających w zakładzie karnym, długoterminowego leczenia w formie stacjonarnej a także problematyką związaną z zawiadomieniem o przestępstwie w praktyce szpitala psychiatrycznego z perspektywy prawnej,
- Rozwój kadr poprzez organizację szkoleń dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień działających w gminach województwa małopolskiego, szkoleń dla terapeutów uzależnień oraz realizatorów rekomendowanego programu profilaktycznego Unplugged,
- Podniesienie wiedzy osób o zawodach niemedycznych mających kontakt z osobami stosującymi substancje psychoaktywne w zakresie podejmowania właściwych interwencji w zakresie związanym z uzależnieniami chemicznymi i behawioralnymi,
- Wzmocnienie współpracy z instytucjami działającymi w obszarze uzależnień poprzez organizację spotkań Międzyinstytucjonalnej Platformy Współpracy, w których wzięli udział przedstawiciele: Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM, Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Krakowie, Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krakowie, Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie, Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie, Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Małopolskiego Stowarzyszenia Probacja, Fundacją Wspomagającą Wychowanie „Archezja”, Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej Parasol, Małopolskiego Ośrodka Fundacji

Praesterno, Fundacji HP, Centrum Unimed (Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży), Punktu Konsultacyjno- Diagnostycznego w Tarnowie Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii,

- Rozwój punktu konsultacyjno-diagnostycznego w Nowym Sączu prowadzącym bezpłatnie działania profilaktyczne oraz anonimowo badania na obecność wirusa HIV. Z działalności punktu skorzystało 80 osób, wśród których wykryte zostały 2 przypadki zakażenia wirusem HIV.
- Zmniejszenie liczby osób czynnie uzależnionych od narkotyków, które noc spędzają na ulicach, dworcach, pustostanach 2948 osób,
- Zmniejszenie transmisji wirusa HIV oraz HCV , HBS, w społeczeństwie poprzez wymianę 489 igieł i strzykawek,
- Zmniejszenie ilości przestępstw dokonywanych przez osoby uzależnione w miejscach publicznych poprzez zapewnienie schronienia. Obniżenie liczby zgonów wśród czynnych narkomanów poprzez przedawkowania.

W 2021 roku działania Samorządu województwa skierowane były do szerokiej i zróżnicowanej grupy odbiorców zarówno z zakresu profilaktyki wskazującej, selektywnej i uniwersalnej, edukacji dzieci i młodzieży, rodziców, pedagogów, działania dotyczące redukcji szkód, podnoszenia kwalifikacji oraz rozwoju placówek.

Rekomendacje:

- Wzmocnienie działań Samorządu Województwa Małopolskiego w kierunku zwiększenia liczby gmin aktywnie uczestniczących w spotkaniach pełnomocników celem wymiany doświadczeń oraz aktualizacji wiedzy z zakresu problemów narkotykowych.
- Dalsze wspieranie programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii.
- Kontynuacja realizacji działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz podniesienie ich świadomości społecznej na temat zagrożeń, jakie za sobą niesie ryzykowne użytkowanie substancji psychotropowych oraz ryzykowne spożywanie alkoholu.
- Prowadzenie edukacji publicznej i medialnych kampanii społecznych dotyczących: problematyki uzależnienia od substancji psychoaktywnych (w tym związanych z ich okazjonalnym – ryzykownym przyjmowaniem), FASD, zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym w kontekście zakażeń HIV oraz innych zakażeń przenoszonych drogą płciową, adresowanych do różnych grup społecznych.
- Wspieranie zapewnienia systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (Fetal Alcohol Syndrome - FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów.
- Wspieranie programów leaderskich, prospołecznych działań rówieśniczych jako istotnego czynnika chroniącego na rzecz profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
- Prowadzenie działań edukacyjnych dla różnych grup zawodowych dotyczących substancji psychoaktywnych oraz występujących szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych oraz poznania motywów ich używania celem opóźnienia inicjacji i ograniczenia rozmiarów zjawiska.
- Kontynuacja realizacji konkursów ofert oraz ofert w procedurze art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego tzw. „małych grantów” ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej.
- Kontynuacja wsparcia finansowego dla Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych znajdujących się na terenie województwa małopolskiego oraz zwiększanie ich liczby. Wzrost liczby wykonanych badań i wykrytych zakażeń wirusem HIV przyczynia się do wykrywania większej liczby zakażonych i chorych. Dzięki poradom profilaktycznym towarzyszącym wykonywaniu testów, klienci Punktów dowiadują się, jakie zachowania są ryzykowne i jak w przyszłości można się ich ustrzec, co może mieć bezpośrednie przełożenie na zmniejszenie ilości zakażeń w przyszłości.
- Zwiększenie wiedzy rodziców, nauczycieli, pedagogów oraz ich kompetencji wychowawczych w obszarze narkotyków, „dopalaczy” i ich rzeczywistej szkodliwości.
- Wczesne podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży uwzględniających doświadczenia i wiedzę obejmowanych adresatów, a prowadzonych tylko przez kompetentne osoby. Treści profilaktyczne powinny unikać moralizowania, oceniania, powinny być dopasowane do wieku odbiorców, mieć atrakcyjną formułę, a jednocześnie mają być oparte na informacjach, które mają uzasadnienie naukowe.
- Kontynuacja współpracy międzyinstytucjonalnej celem wymiany informacji na temat możliwości jakimi dysponują konkretne instytucje w kontekście pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Powyższe rekomendacje mają na celu poprawę sytuacji w regionie poprzez zwiększenie adekwatnych działań na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. W kolejnych latach rekomenduje się połączenie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych (narkotyki i alkohol) oraz uzależnieniom od czynności w celu podniesienia efektywności wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację Małopolskiego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym na lata 2022-2026.

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1 Zrealizowane wskaźniki w 2021 roku w ramach celów oraz zadań Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021.

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
Cel 1: Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych	1.1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w obszarze profilaktyki narkomanii, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki narkomanii	Samorząd Województwa, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Organizacje Pozarządowe	Samorząd Województwa: W 2021 roku do Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych wpłynęły 22 oferty konkursowe w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Samorządy Gminne: 173 Samorządy Powiatowe: 3
		Liczba projektów realizowanych w ramach konkursów grantowych		Samorząd Województwa: 15 Samorządy Gminne: 51 Samorządy Powiatowe: 3
		Liczba pozostałych projektów realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi		Samorząd Województwa: 3 (mały grant) Samorządy Gminne: 58
		Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na projekty realizowane przez organizacje pozarządowe		Samorząd Województwa: Na konkurs ofert w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom przeznaczono łącznie 800 000 zł, „mały grant” - 24 200 zł Samorządy Gminne: 2 898 117,17 zł
	1.2. Prowadzenie i inicjowanie edukacyjnych kampanii społecznych w obszarze przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych, zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym w obszarze zakażenia wirusem HIV	Liczba zorganizowanych /wspieranych kampanii	Samorząd Województwa, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Organizacje Pozarządowe, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, ROPS, Kuratorium Oświaty, Zespół do spraw realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS w Województwie Małopolskim	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 2 Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie: 2 Samorządy Gminne: 79 Samorządy Powiatowe: 13
		Liczba rozdystrybuowanych materiałów		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 1 Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie: 1 (infografika przygotowana na potrzeby Światowego Dnia Aids publikowana na Facebooku WSSE oraz na Twitterze – 1355 odbiorców) Samorządy Gminne: 49 195 Samorządy Powiatowe: 700
		Liczba informacji w środkach masowego przekazu		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 6 Samorząd Województwa: Na bieżąco zamieszczano informacje nt. wydarzeń/ kampanii/akcji profilaktycznych odbywających się na terenie województwa małopolskiego na stronach internetowych: www.profilaktywamalopolsce.pl , www.malopolska.pl Samorządy Gminne: 73

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
	1.3. Wspieranie programów oraz działań w obszarze profilaktyki narkomanii skierowanych do dzieci, młodzieży, studentów oraz rodziców i opiekunów	Liczba zorganizowanych/ wspieranych programów	Samorząd Województwa, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Organizacje Pozarządowe, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Kuratorium Oświaty, Policja	Samorząd Województwa: 6 Samorządy Gminne: 354 Samorządy Powiatowe: 15 Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 1 (Unplugged) Policja: 1260 spotkań profilaktyczno – edukacyjnych
		Liczba rozdyskrebowanych materiałów		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 38 Samorządy Gminne: 32 679 Samorządy Powiatowe: 890 Policja: 6 160
		Liczba informacji w środkach masowego przekazu		Samorząd Województwa: strony internetowe województwa oraz organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację na realizację zadania. Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 8 Samorządy Powiatowe: 3 Policja: 35
	1.4. Wspieranie rozwoju punktów konsultacyjno-diagnostycznych prowadzących bezpłatnie działania profilaktyczne oraz anonimowo badania na obecność wirusa HIV	Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na działalność punktów konsultacyjnych	Samorząd Województwa, Samorządy Gminne	Samorząd Województwa: 17 715 zł Samorządy Gminne: 34 728,92 zł
		Liczba punktów (PKD)		2
		Liczba osób, które wykonały anonimowo badania na obecność wirusa HIV		Samorządy Gminne: W PKD w Krakowie przyjęto 2423 klientów. Przeprowadzono 2404 testów oraz udzielono 19 porad bez testu. Wykryto 42 przypadki zakażenia wirusem HIV. W PKD w Nowym Sączu wykonano łącznie 80 testów (w tym 47 tzw. szybkich testów), wykryto 2 przypadki zakażenia wirusem HIV.
	1.5. Diagnozowanie problemów i zjawisk społecznych istotnych w obszarze używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń zakażeniem wirusem HIV	Liczba zrealizowanych lokalnych diagnoz	Samorząd Województwa, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, ROPS, Organizacje Pozarządowe	Samorządy Gminne: 51 Samorządy Powiatowe: 5
		Liczba opracowanych analiz/diagnoz		Samorządy Gminne: 50 Samorządy Powiatowe: 4
	1.6. Gromadzenie i udostępnianie informacji na temat programów profilaktyki narkomanii – bank dobrych praktyk- rozwijanie strony internetowej Województwa Małopolskiego dotyczącej profilaktyki	Liczba informacji zgromadzonej na stronie internetowej	Samorząd Województwa, Organizacje Pozarządowe	Samorząd Województwa: 12 (www.profilaktykawmalopolsce.pl/przeciw-uzalezniom)
		Liczba osób, które odwiedziły stronę internetową dotyczącą profilaktyki		Samorząd Województwa: - www.profilaktykawmalopolsce.pl – 784 742
	1.7. Opracowywanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych z zakresu	Liczba opracowanych materiałów	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach	Organizacje pozarządowe z dotacji województwa małopolskiego: 1 Policja: 2 PSSE: 13

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
	promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii	Liczba rozdyskrebowanych materiałów	i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Policja, Stacje Sanitarne-Epidemiologiczne, Organizacje Pozarządowe	Organizacje pozarządowe: 2 000 szt. Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 2 000 szt. ("Raport o Stanie Narkomanii 2020r.", „Redukcja Szkód w Psychoterapii. Nowe Podejście w leczeniu uzależnień od narkotyków i alkoholu". Serwis Informacyjny uzależnienia. Z zasobów dotacji Eksperta została dodrukowana i rozdyskrebowana broszura: „Zagrożenia związane z używaniem marihuany i syntetycznych kanabinoidów”) Policja: 1620 szt. Wojewódzka Stacja Sanitarne-Epidemiologiczna w Krakowie: 1 587 szt. PSSE: 3798 szt.
		Liczba i wykaz podmiotów, które otrzymały materiały		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 73 , tj. Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie, Sąd Okręgowy w Krakowie – Kuratorska Służba Sądowa Okręgu Krakowskiego, Służba Więzienna Okręgu Krakowskiego, Organizacje pozarządowe – 12, Placówki lecznicze - 12 Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie, Kuratorium Oświaty w Krakowie Wojewódzka i Powiatowe Stacje Sanitarne Epidemiologiczne - 19, Uczelnie wyższe: 3, Szkoły podstawowe i średnie – 25, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Wadowicach, Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Kraków, Edukator, Parafia św. Maksymiliana Marii Kolbego w Krakowie – Mistrzejowicach, Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej, MOPS Ryglice, Policja: 44 Wojewódzka Stacja Sanitarne-Epidemiologiczna w Krakowie: materiały zostały przekazane do PSSE w Małopolsce PSSE: 391
	1.8. Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów	Liczba zrealizowanych projektów przy współdziałaniu mediów	Samorząd Województwa, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 2 Samorządy Gminne: 22
		Wykaz mediów, z którymi nawiązano współpracę		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 12 (Radio Kraków, Eska Kraków, Eska Małopolska, Eska Tarnów Plus Kraków, Plus Podhale, Super Nova Kraków, Super Nova Nowy Sącz, Agencje Prasowe m.in. Dziennik Polski, www.lovekrakow.pl , www.infoskawina.pl) Samorządy Gminne: Dziennik Polski, Radio Supernova, Radio Wawa, Radio Kraków, regionalna telewizja, regionalne stacje radiowe, regionalna prasa, strony internetowe Samorządy Gminne: 2
		Liczba konferencji prasowych		
Cel 2: Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, zachowań behawioralnych oraz ich rodzinom	2.1. Rozwijanie oferty szkoleniowej Małopolskiego Ośrodka Szkolenia Terapeutów Uzależnień (MOSTU), skierowanej do osób profesjonalnie pomagającym pacjentom uzależnionym i członkom ich rodzin w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych	Liczba zrealizowanych szkoleń	WOTUW, specjaliści/eksperti w dziedzinie uzależnienia od narkotyków	WOTUW: 1 (szkolenie terapeutów uzależnień ubiegających się o certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień w ramach MOSTU przy Szpitalu Klinicznym im. dr J. Babińskiego SPU 2020/2021) WOTUW: 20 (SPU 2020/2021)
		Liczba uczestników szkoleń		
		Liczba opracowanych i opublikowanych materiałów edukacyjnych		-

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
	<p>2.2. Rozwój placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych: stacjonarnych i ambulatoryjnych dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży (w tym z problemem uzależnień behawioralnych).</p>	<p>Liczba placówek stacjonarnych i ambulatoryjnych spełniających standardy techniczne określone w Rozporządzeniu MZ z dnia 26.06.2012 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.</p> <p>Średni czas oczekiwania na przyjęcie w placówkach ambulatoryjnego i stacjonarnego leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych</p> <p>Liczba placówek stacjonarnych i ambulatoryjnych</p> <p>Liczba placówek dla dzieci i młodzieży</p> <p>Liczba placówek, które otrzymały wsparcie merytoryczne i finansowe</p>	<p>Samorząd Województwa, WOTUW, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Organizacje Pozarządowe</p>	<p>WOTUW: Placówki stacjonarne leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych- 3, Oddział leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych- 4, Poradnie leczenia uzależnień- 39, Poradnie terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol – 5, Dzienny oddział terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych – 5, Poradnie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży – 4</p> <p>Samorząd Województwa: pacjenci są przyjmowani na bieżąco (jedynie w Szpitalu Wojewódzki im. Św. Łukasza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Tarnowie, Oddział Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia ok. 6 miesięcy), brak kolejek w opiece dziennej jak i całodobowej w przypadkach pilnych</p> <p>WOTUW: Placówki ambulatoryjne: czas oczekiwania zależny od diagnozy, stanu pacjenta. Placówki stacjonarne czas oczekiwania zależny od diagnozy, stanu pacjenta.</p> <p>WOTUW: Oddział stacjonarny terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych – 2, Oddział detoksykacyjny – 2, Poradnie leczenia uzależnień – 39, Poradnie leczenia uzależnień, które deklarują prace z uzależnieniami od środków innych niż alkohol – 5,</p> <p>WOTUW: Poradnie terapii uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży - 4</p> <p>Samorząd Województwa: 2 (Szpital Kliniczny im. dr J. Babińskiego SP ZOZ w Krakowie, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie)</p>
	<p>2.3. Poprawa bazy lokalowej ośrodków leczenia i pobytu osób uzależnionych od środków psychoaktywnych bądź budowa nowego ośrodka (przy wykorzystaniu różnych źródeł finansowania)</p>	<p>Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie poprawy stanu bazy lokalowej ośrodków leczenia i pobytu osób uzależnionych</p> <p>Liczba placówek, które otrzymały wsparcie finansowe i merytoryczne i/lub liczba nowych ośrodków</p> <p>Liczba placówek, które spełniają standardy dotyczące warunków</p>	<p>Samorząd Województwa, Samorządy Gminne, Organizacje Pozarządowe WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego</p>	<p>Samorząd Województwa: 3 609 711 zł</p> <p>-</p> <p>WOTUW: Placówki stacjonarne leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych- 3, Oddział leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych- 4, Poradnie leczenia uzależnień- 39,</p>

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		pobytu i leczenia osób uzależnionych		Poradnie terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol – 5, Dzienny oddział terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych – 5, Poradnie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży – 4
	2.4. Wspieranie programów pomocy terapeutycznej oraz redukcji szkód dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, w tym zakażonych wirusem HIV, HBV i/lub HCV	Liczba programów	Samorząd Województwa, WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	Samorząd województwa/Organizacje pozarządowe: 2
		Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na wspieranie programów pomocy		Samorząd województwa: 64 297 zł
	2.5. Wspieranie różnych form programów leczenia substytucyjnego	Liczba programów	Samorząd Województwa, WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	Samorząd Województwa: 2 (na terenie województwa istnieją 2 placówki oferujące program leczenia substytucyjnego).
		Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na wspieranie programów pomocy		Samorząd Województwa: Nie przeznaczono środków finansowych na wspieranie programów pomocy.
	2.6. Wspieranie rozwoju i modernizacji bazy ośrodków prowadzących postrehabilitację oraz reintegrację społeczną, zawodową osób w trakcie i po zakończeniu terapii	Liczba ośrodków, które otrzymały wsparcie finansowe	Samorząd Województwa, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	Samorządy Gminne: 4
		Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na wspieranie ośrodków		Samorządy Gminne: 163 000 zł
	2.7. Prowadzenie szkoleń z zakresu problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych w tym wpływu na funkcjonowanie bliskich oraz ryzykiem zakażenia wirusem HIV w szczególności dla lekarzy POZ, lekarzy specjalistów medycyny rodzinnej	Liczba przeprowadzonych szkoleń	WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Placówki Leczenia Uzależnień, Organizacje Pozarządowe	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 1 (szkolenie dla personelu medycznego w Szpitalu Klinicznym im. dr. J. Babińskiego w Krakowie), Placówki Leczenia Uzależnień: 12 (Szkolenia wewnętrzne dla kadry) OLUiW
		Liczba uczestników szkoleń		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 60 Placówki Leczenia Uzależnień: 35 szt.
		Liczba rozdyskrebowanych materiałów edukacyjnych		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 120 Placówki Leczenia Uzależnień: 35
	2.8. Szkolenie osób o zawodach niemedyycznych mających kontakt z osobami stosującymi substancje psychoaktywne w zakresie podejmowania właściwych interwencji	Liczba przeprowadzonych szkoleń	WOTUW, Izby Lekarskie i Pielęgniarskie, Kolegium Lekarzy Rodzinnych, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Organizacje Pozarządowe	Samorządy Gminne: 27 Organizacje pozarządowe z dotacji województwa małopolskiego: 1 (mały grant)
		Liczba uczestników szkoleń		Samorządy Gminne: 441 Organizacje pozarządowe z dotacji województwa małopolskiego: 502
		Liczba rozdyskrebowanych materiałów edukacyjnych		Samorządy Gminne: 1017 Organizacje pozarządowe z dotacji województwa małopolskiego: 502 (zapis z przebiegu spotkań udostępniony uczestnikom)
Cel 3: Rozwój oraz wzmocnienie	3.1. Organizacja konferencji	Liczba zorganizowanych konferencji i seminariów	WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 9 WOTUW: 5

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych	i seminariów poświęconych zdobywaniu nowej wiedzy i wymianie doświadczeń		Małopolskiego, Placówki Leczenia Uzależnień, Organizacje Pozarządowe, Kuratorium Oświaty	Placówki Leczenia Uzależnień: 1
		Liczba uczestników konferencji i seminariów		Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 453 osób WOTUW: 655 osób Placówki Leczenia Uzależnień: 80
	3.2. Rozwijanie i inicjowanie współpracy międzyregionalnej i zagranicznej celem wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w rozwiązywaniu problemów narkotykowych	Liczba inicjatyw partnerskich krajowych i zagranicznych	WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Policja	Samorządy Gminne: 2
		Liczba partnerów krajowych i zagranicznych		Samorządy Gminne: 5
		Liczba wizyt studyjnych i staży		Samorządy Gminne: 6
		Liczba wspólnie realizowanych projektów		Samorządy Gminne: 3
	3.3. Monitorowanie i prowadzenie badań i szacunków liczby osób uzależnionych, eksperymentujących z narkotykami i użytkowników problemowych oraz zjawiska uzależnień behawioralnych	Liczba badań i szacunków	WOTUW, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Samorządy Gminne, Samorządy Powiatowe, Policja	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 1 Samorządy Gminne: 9 Samorządy Powiatowe: 1 Policja: 1
	3.4. Wspieranie i udzielanie pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią	Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych dla samorządów gminnych	Samorząd Województwa, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 4 016,09 zł (na organizację konferencji dla pełnomocników gminnych ds. uzależnień)
		Liczba konferencji, seminariów i szkoleń organizowanych dla pełnomocników ds. uzależnień samorządów gminnych		Samorząd Województwa: 1 Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 1 (przy współorganizacji z Departamentem Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych)
	3.5. Wspieranie samorządów powiatowych w realizacji zadań z obszaru promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień	Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych dla samorządów powiatowych	Samorząd Województwa	Samorząd Województwa: Nie przeznaczono środków finansowych dla samorządów powiatowych.
Liczba projektów zrealizowanych dla powiatów		Samorząd Województwa: Nie realizowano projektów dla samorządów powiatowych.		
3.6. Rozwijanie platformy współpracy pomiędzy instytucjami celem rozwijania systemu informacji o narkotykach i narkomanii	Liczba konferencji i seminariów	Samorząd Województwa, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	Samorząd Województwa: 1 Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 1	
	Liczba uczestników konferencji i seminariów		Samorząd Województwa: uczestniczył w spotkaniach jako jeden z przedstawicieli platformy, zorganizowanie spotkania online Małopolskiej Rady ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom – łącznie w spotkaniu wzięło udział 20 osób. Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 25	

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		Liczba instytucji biorących udział w konferencjach i seminariach		Samorząd Województwa: 15 Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego: 18
	3.7. Rozwijanie i wspieranie działań Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego w realizacji zadań statutowych - zarządzanie i koordynacja Programu	Nakłady finansowe na koordynację i realizację Programu	Samorząd Województwa	Samorząd Województwa: 150 000,00 zł
		Liczba oraz zakres zrealizowanych zadań		Samorząd Województwa: Szczegółowe sprawozdanie z działalności Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego za rok 2021 stanowi załącznik nr 2 do raportu.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM na podstawie przesłanych danych z poszczególnych instytucji.

Załącznik nr 2. Sprawozdanie z realizacji zadań w roku 2021 przez Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego

Ekspert Wojewódzki do Spraw Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ EKSPERTA WOJEWÓDZKIEGO DS. INFORMACJI O NARKOTYKACH I NARKOMANII WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIGO W ROKU 2021

Do zadań Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii, realizowanych na terenie Małopolski ze środków określonych w budżecie samorządu województwa, należy:

1. Zbieranie, gromadzenie, wymiana informacji i dokumentacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii, objętych badaniami statystycznymi statystyki publicznej, oraz opracowywanie i przetwarzanie zebranych danych.
2. Prowadzenie i inicjowanie badań dotyczących problemów narkotyków i narkomanii oraz opracowywanie i udostępnianie ich wyników.
3. Gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie baz danych dotyczących narkotyków i narkomanii.
4. Formułowanie wniosków sprzyjających kształtowaniu adekwatnej do sytuacji strategii reagowania na problem narkomanii.
5. Gromadzenie i udostępnianie publikacji na temat narkotyków i narkomanii.
6. Gromadzenie i analiza informacji dotyczących nowo pojawiających się trendów w używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Zadania z zakresu monitorowania problemów narkotykowych w Małopolsce zawarte są w Małopolskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021, a zwłaszcza w celu operacyjnym nr 3, który brzmi: **Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych** oraz w zadaniach Programu, tj.:

Zadanie 1.2 Prowadzenie i inicjowanie edukacyjnych kampanii społecznych w obszarze przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych, zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym w obszarze zakażenia wirusem HIV.

Zadanie 1.3 Wspieranie programów oraz działań w obszarze profilaktyki narkomanii skierowanych do dzieci, młodzieży, studentów oraz rodziców i opiekunów.

Zadanie 1.4 Wspieranie rozwoju punktów konsultacyjno- diagnostycznych prowadzących bezpłatnie działania profilaktyczne oraz anonimowo badania na obecność wirusa HIV.

Zadanie 1.5 Diagnozowanie problemów i zjawisk społecznych istotnych w obszarze używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń zakażeniem wirusem HIV.

Zadanie 1.7 Opracowywanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.

Zadanie 1.8 Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów.

Zadanie 2.3 Poprawa bazy lokalowej ośrodków leczenia i pobytu osób uzależnionych od środków psychoaktywnych bądź budowa nowego ośrodka (przy wykorzystaniu różnych źródeł finansowania).

Zadanie 2.4 Wspieranie programów pomocy terapeutycznej oraz redukcji szkód dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, w tym zakażonych wirusem HIV, HBV i/lub HCV.

Zadanie 2.5 Wspieranie różnych form programów leczenia substytucyjnego.

Zadanie 2.6 Wspieranie rozwoju i modernizacji bazy ośrodków prowadzących postrehabilitację oraz reintegrację społeczną, zawodową osób w trakcie i po zakończeniu terapii.

Zadanie 2.7 Prowadzenie szkoleń z zakresu problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych w tym wpływu na funkcjonowanie bliskich oraz ryzykiem zakażenia wirusem HIV w szczególności dla lekarzy POZ, lekarzy specjalistów medycyny rodzinnej.

Zadanie 3.1 Organizacja konferencji i seminariów poświęconych zdobywaniu nowej wiedzy i wymianie doświadczeń.

Zadanie 3.2 Rozwijanie i inicjowanie współpracy międzyregionalnej i zagranicznej celem wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w rozwiązywaniu problemów narkotykowych.

Zadanie 3.3 Monitorowanie i prowadzenie badań i szacunków liczby osób uzależnionych, eksperymentujących z narkotykami i użytkowników problemowych oraz zjawiska uzależnień behawioralnych.

Zadanie 3.4 Wspieranie i udzielanie pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.

Zadanie 3.6 Rozwijanie platformy współpracy pomiędzy instytucjami celem rozwijania systemu informacji o narkotykach i narkomanii.

Szczegółowy zakres zadań realizowanych przez Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego w 2021 roku

Cel operacyjny	Nazwa zadania
Cel 1. Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych.	Zadanie 1.2 Prowadzenie i inicjowanie edukacyjnych kampanii społecznych w obszarze przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych, zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym w obszarze zakażenia wirusem HIV. Zadanie 1.7 Opracowywanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.
<ol style="list-style-type: none">1. Zainicjowano kampanię społeczną w mediach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom pn. „Nie daj się wciągnąć, to się nie oplaca.” Kampania skierowana do młodych osób w wieku 20 - 35, ryzykownie przyjmujących substancje psychoaktywne. Założeniem przekazu kampanii medialnej jest zwrócenie uwagi na ryzyko, jakie wiąże się z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych. Już jednokrotne przyjęcie substancji psychoaktywnej naraża użytkownika na konsekwencje, które mogą być zbyt wysokie. Hasłem przewodnim kampanii jest „Sprawny i zdrowy umysł to najlepsza inwestycja w całym Twoim życiu. Zadbaj o niego – myśl odpowiedzialnie. Substancje psychoaktywne mogą na zawsze zmienić Twoje postrzeganie świata.” W 2021 przygotowano i wyemitowano spot radiowy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. W terminie: 27 – 31 grudnia 2021 r. w siedmiu stacjach radiowych na terenie województwa małopolskiego (Eska Kraków, Eska Małopolska, Eska Tarnów, Plus Kraków, Plus Podhale, Super Nova Kraków, Super Nova Nowy Sącz) zostały wyemitowane łącznie 84 spoty.2. Zorganizowano konferencję on-line we współpracy z Wojewódzka Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie dla pracowników placówek szkolno-wychowawczych (nauczycieli, pedagogów, wychowawców), stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz struktur jednostek	

samorządowych i wojewódzkich pn. "Jak realizować w szkole edukację zdrowotną w zakresie profilaktyki HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową? W pandemii COVID-19 nie zapominajmy o HIV!"

Cel konferencji: Przekazanie aktualnej wiedzy opartej na podstawach naukowych, z zakresu profilaktyki HiV/AIDS oraz zachęcenie do podejmowania efektywnych działań profilaktycznych, które byłyby ściśle nastawione na zapobieganie zakażeniom HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową wśród młodzieży i osób dorosłych.

Miejsce : Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna ul. Prądnicka 76, 31-202 Kraków

Termin: 25.11.2021 r. Ilość uczestników: 240 osób

Adresatami konferencji byli pracownicy placówek szkolno – wychowawczych (nauczyciele, pedagodzy szkolni, wychowawcy), pracownicy struktur jednostek samorządowych oraz pracownicy stacji sanitarno-epidemiologicznych. Przedstawiono metody i narzędzia pracy z młodzieżą i dorosłymi oparte na dowodach naukowych, sprawdzalne i efektywne działania profilaktyczne.

3. Zakupiono 3 komplety alko i narkogogli wykorzystywanych do szkoleń i działań edukacyjnych. Narzędzia te symulują wiele skutków używania narkotyków lub przedawkowania i są wykorzystywane w trakcie szkoleń dla personelu zajmującego się leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych (terapeuci uzależnień, psychoterapeuci, służby medyczne).
4. Rozdystrybuowano materiały pozyskane z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych podmiotów, tj.
 - czasopismo „Serwis Informacyjny – Uzależnienia” podczas organizowanych spotkań,
 - dodruk 5000 szt. oraz dystrybucja broszury „Zagrożenia związane z używaniem marihuany i syntetycznych kannabinoidów”.

Cel 3. Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Zadanie 3.1 Organizacja konferencji i seminariów poświęconych zdobywaniu nowej wiedzy i wymianie doświadczeń.

1. Cykl szkoleń i superwizja ekspercka dla realizatorów Programu Profilaktycznego „Unplugged”.

Zrealizowanie cyklu szkoleń i superwizji eksperckiej dla nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, będących realizatorami Programu Profilaktycznego „Unplugged”, znajdującego się w bazie Programów Rekomendowanych.

Cel szkolenia: przekazanie wiedzy dotyczącej programu profilaktycznego, którego celem jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki) przez młodzież w wieku 12-14 lat

Miejsce: SCSK Optima, ul. Malborska 56, Kraków

Termin: 22-23.10.2021 r. oraz 8-9.11.2021 r.

Liczba uczestników: 21 osób oraz 17 osób

Szkolenie zorganizowane zostało przez Małopolskiego Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomani, a zrealizowane przez Trenerów Fundacji Pozytywnej Profilaktyki w dniach 22-23 października 2021r. oraz 8-9 listopada 2021r. W dwóch edycjach szkolenia wzięło udział łącznie 38 nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych z terenu województwa małopolskiego. Zaproszenie do szkoleń przyjęli przedstawiciele szkół z miasta Krakowa, gmin: Jabłonka, Brzesko, Zakrzów, Chocznia, Tylmanowa oraz powiatów: wadowickiego, myślenickiego, wielickiego, nowotarskiego, co umożliwiło dotarcie z pracą profilaktyczną do szerokiego grona odbiorców. Wymierną pomocą w realizacji zadań profilaktycznych, była również superwizja

ekspercka, która odbyła się w dniu 8 grudnia 2021r. W trakcie spotkania on line, z autorami i ekspertami programu Unplugged, uczestnicy spotkania mieli okazję wymienić doświadczenia w realizacji programu. W superwizji wzięli udział zeszłorocznicy uczestnicy szkolenia, którzy mają już za sobą pierwsze doświadczenia z realizacji programu Unplugged w swoich społecznościach lokalnych.

Rezultatem powyższych działań było uruchomienie realizacji programu Unplugged w gminach Jabłonka, Wadowice, Przytkowicach i Krakowie, na które uzyskano dofinansowanie z budżetów gminnych. Pozostali uczestnicy starają się o dofinansowanie do realizacji programu na rok 2022.

Źródło: Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego

2. Szkolenie certyfikujące z zakresu „Krótkoterminowej Terapii Par- proces zdrowienia w uzależnieniu” dla Specjalistów Terapii Uzależnień i osób w trakcie certyfikacji.

Zorganizowanie szkolenia certyfikujące z zakresu „Krótkoterminowej Terapii Par- proces zdrowienia w uzależnieniu” dla Specjalistów Terapii Uzależnień i osób w trakcie certyfikacji.

Cel szkolenia: Wspieranie pary w adaptacji do nowej sytuacji wynikającej z leczenia osoby uzależnionej. Rozpoznanie mechanizmów podtrzymujących uzależnienie i współuzależnienie oraz tych, które sprzyjają procesom zdrowienia. Poprawa funkcjonowania pary oraz rodziny jako całości, w tym dzieci.

Miejsce: SCSK Optima, ul. Malborska 56, Kraków

Termin: 29-30.11.2021 r.

Liczba uczestników: 14 osób

W ramach przeprowadzonego szkolenia czternastu specjalistów terapii uzależnień uzyskało dodatkowe kompetencje zawodowe, w obszarze rehabilitacji pary w kontekście leczenia uzależnienia jednego ze współmałżonków. Każdy z uczestników, będzie mógł wspomagać pary dotknięte uzależnieniem w krótkoterminowym procesie terapeutycznym.

3. Konferencja pn. ”Profilaktyka ryzykownych zachowań w kontekście używania alkoholu i substancji psychoaktywnych – wśród studentów małopolskich uczelni wyższych”.

Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego we współpracy z WOTUW zorganizował spotkanie online dla studentów małopolskich uczelni wyższych pn. ”Profilaktyka ryzykownych zachowań w kontekście używania alkoholu i substancji psychoaktywnych – wśród studentów małopolskich uczelni wyższych”.

Cel szkolenia: Przekazanie wiedzy związanej z zagrożeniami wynikającymi z ryzykownego korzystania z substancji psychoaktywnych tym również alkoholu.

Miejsce: szkolenie on-line

Termin: 09.11.2021 r.

Liczba uczestników: 60

Efektom przedmiotowego szkolenia było uświadomienie i przekazanie młodzieży oraz młodym dorosłym jak ważne jest zwracanie uwagi na normatywny model spożywania alkoholu (ilość, częstotliwość), wiek inicjacji alkoholowej oraz zagrożeń wynikających z ryzykownego przyjmowania substancji psychoaktywnych.

4. Konferencja pn.: „Leczenie osób uzależnionych w perspektywie długoterminowej, kary ograniczenia lub pozbawienia wolności”.

Zorganizowanie konferencji we współpracy z Sądem Okręgowym w Krakowie oraz Małopolskim Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie pn.: „Leczenie osób uzależnionych w perspektywie długoterminowej, kary ograniczenia lub pozbawienia wolności”. Konferencję otworzył Pan Andrzej Kulig, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa oraz Pani Dominika Studnicka, Dyrektor Departamentu Zdrowia i Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Cel konferencji: Dostarczenie pracownikom służb mundurowych, którzy w swej pracy spotykają się z osobami uzależnionymi skazanymi lub odbywającymi karę ograniczenia lub pozbawienia wolności usystematyzowanej wiedzy pomocnej w codziennej aktywności zawodowej..

Miejsce: Aula Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie, ul. Przy Rondzie 5, online

Termin: 23.11.2021 r.

Liczba uczestników: 250

Wykład inauguracyjny dotyczył problematyki konopi na polskim rynku, w kontekście popytu, podaży oraz konsekwencji wynikających ze stosowania tego typu przetworów. Tematyka kolejnego wykładu dotyczyła zagrożeń zdrowotnych i prawnych, wynikających ze stosowania Nowych Substancji Psychoaktywnych. Następnie uczestnicy konferencji mogli zapoznać się z programem terapii uzależnienia od narkotyków realizowanym wśród osób przebywających w zakładzie karnym na podstawie opisu działalności Oddziału Terapeutycznego w Zakładzie Karnym w Kielcach. Na przykładzie działalności Szpitala Klinicznego im. Józefa Babińskiego w Krakowie w kolejnych wykładach została przedstawiona tematyka długoterminowego leczenia w formie stacjonarnej na Oddziale Podwójnych Diagnoz oraz problem zawiadomienia o przestępstwie w praktyce szpitala psychiatrycznego z perspektywy prawnej.

W konferencji uczestniczyli w formie bezpośredniej oraz online kuratorzy sądowi z Województwa Małopolskiego, funkcjonariusze Policji z Komendy Wojewódzkiej w Krakowie i Województwa Małopolskiego, a także funkcjonariusze Służby Więziennej oraz specjaliści psychoterapii uzależnień.

Organizatorami konferencji były: Pani Agnieszka Bogusz, Kurator Okręgowa Sądu Okręgowego w Krakowie, Pani Marta Rządowska p.o. Dyrektora Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie, w imieniu Gminy Miejskiej Kraków oraz Pani Karolina Załęga, Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego.

Źródło: Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego

5. Szkolenie dla specjalistów i instruktorów terapii uzależnień pn.: „Praca z grupą w oparciu o przypadki – seminarium warsztatowe”.

Zorganizowanie szkolenia w formie warsztatów dla specjalistów i instruktorów terapii uzależnień z zakresu pracy w procesie grupowym. Przedmiotem seminarium było studium przypadków i wymiana doświadczeń w gronie praktyków prowadzących terapię grupową z osobami uzależnionymi.

Cel szkolenia: dostarczenie wiedzy na temat pracy z grupą.

Miejsce: Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie

ul. dr. Józefa Babińskiego 29, Kraków

Termin: 27-28.11.2021 r.

Liczba uczestników: 15

Szkolenie poprowadzili Bożena Maciek – Haściło oraz Ireneusz Kaczmarczyk, specjaliści z zakresu leczenia i terapii uzależnień, integrujący w przebiegu szkolenia podejścia psychodynamiczne i humanistyczne, których wspólną osią jest proces doświadczania.

Dzięki warsztatom zwiększyła się świadomość uczestników w kwestii własnej roli w przygotowaniu do pracy i kierowaniu grupą. W trakcie szkolenia zostały zrealizowane następujące tematy:

- Przygotowanie do uczestnictwa w grupie
- Rekrutacja pacjentów
- Konsultacja do grupy
- Dynamika grupy
- Kontraktowanie
- Rola i kompetencje terapeuty grupowego
- Lęki terapeuty grupowego ich źródła i sposoby radzenia sobie z nimi
- Czynniki leczące w psychoterapii grupowej

6. Konferencja dla pedagogów, wychowawców i nauczycieli pn. "Problemy dzieci i młodzieży w okresie pandemii - profilaktyka uzależnień – wsparcie dla nauczycieli "

Konferencja została zorganizowana przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie

<p>oraz Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie. Wydarzenie skierowane było głównie do pracowników placówek szkolno-wychowawczych, nauczycieli i pedagogów z małopolskich szkół. Tematy poruszane w trakcie spotkania dotyczyły zjawiska depresji wśród młodzieży, zagadnień związanych z substancjami psychoaktywnymi oraz profilaktyki uzależnień od internetu.</p> <p>Cele szkolenia: Doskonalenie kompetencji wobec rosnących wyzwań w zakresie uzależnień w pracy wychowawczej dyrektorów szkół, wychowawców, nauczycieli i pedagogów.</p> <p>Miejsce: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna ul. Prądnicka 76, 31-202 Kraków, online</p> <p>Termin: 08.12.2021 r.</p> <p>Liczba uczestników: 70</p> <p>Efektom szkolenia jest uzyskanie przez pedagogów informacji dotyczących wsparcia instytucjonalnego, dla dzieci i młodzieży dotkniętych kryzysem psychicznym. Ponadto przekazano wiedzę z zakresu narzędzi i metod postępowania z uczniem, w trudnej pandemicznej rzeczywistości (uczeń w kryzysie psychicznym, sięgający po środki psychoaktywne, uczeń nadpobudliwy).</p>	
<p>Cel 3. Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.</p>	<p>3.3. Monitorowanie i prowadzenie badań i szacunków liczby osób uzależnionych, eksperymentujących z narkotykami i użytkowników problemowych</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlecenie opracowania raportu dotyczącego podejrzeń zatruc klasycznymi narkotykami oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi (dopalaczami) na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku. 2. Agregacja danych z realizacji gminnych programów przeciwdziałania narkomanii: zbieranie danych do opracowania raportu wojewódzkiego na temat sytuacji narkotykowej w Małopolsce (138 gmin przesłało sprawozdania). 3. Bieżąca współpraca z instytucjami w celu: <ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwania danych, • Współpracy przy organizacji konferencji oraz planowania działań, dzielenia się wiedzą, konsultowania i omawiania potrzeb środowiskowych w zakresie przeciwdziałania narkomanii. • Rekomendowania wniosków dotyczących kształtowania polityki przeciwdziałania narkomanii w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkotykowych. • Tworzenia sieci współpracy międzyinstytucjonalnej. <p>Efekty działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uaktualnienie wiedzy na temat sytuacji związanej z rynkiem narkotykowym, problemami oraz osiągnięciami w zakresie realizacji zadań Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021. 2. Organizacja wspólnych konferencji i szkoleń przekładających się na działania profilaktyczne, kształtowania świadomości społecznej i wypracowywania postaw społecznych sprzyjających prozdrowotnemu stylowi życia wśród mieszkańców Małopolski. 	
<p>Cel 3. Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.</p>	<p>3.4 Wspieranie i udzielanie pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań z w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią</p> <p>3.6 Rozwijanie platformy współpracy pomiędzy instytucjami celem rozwijania systemu informacji o narkotykach i narkomanii</p>

1. Konferencja dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień powołanych przez Wójtów (Burmistrzów, Prezydentów Miast) z terenu Małopolski przy współpracy z Departamentem Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego .

Cel spotkania: podniesienie kompetencji osób realizujących zadania związane z problematyką uzależnień

Miejsce : online

Termin: 19.11.2021 r.

Liczba uczestników: 60

Podczas narady zostały zaprezentowane wykłady dotyczące profilaktyki zintegrowanej oraz rynku konopnego w Polsce, a także panel pn. Giełda programów profilaktycznych, gdzie zaprezentowana i omówiona została oferta szkoleniowo-profilaktyczna przez zaproszonych realizatorów.

2. Spotkanie Międzyinstytucjonalnej Platformy Współpracy na rzecz Przeciwdziałania Narkomanii – 19 października 2021

W dniu 19 października 2021 rok w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie odbyło się Spotkanie Międzyinstytucjonalnej Platformy Współpracy na rzecz Przeciwdziałania Narkomanii. Są to cykliczne spotkania przedstawicieli instytucji z regionu Małopolski, które zajmują się różnymi aspektami w obszarze szeroko pojętego rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii WM – Pani Karolina Załęga zaprezentowała plan realizacji zadań w bieżącym roku oraz przedstawiła planowane działania na rok 2022.

Tradycyjnie podczas spotkania uczestnicy mieli okazję zapoznać się z najnowszymi informacjami z zakresu różnych aspektów używania środków psychoaktywnych. Na spotkaniu zaprezentowano założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, wprowadzane w kraju zmiany instytucjonalne oraz zagadnienia związane z problemem narkotyków i narkomanii w Polsce i Europie. Uczestnicy spotkania mieli także możliwość zapoznać się z metodą psychoterapii pn. logoterapia skupiającą się na umożliwieniu odbiorcy poznania i akceptacji siebie i swojego znaczenia jako części pewnej całości, w tym realnego świata, w którym musi on funkcjonować, której twórcą był Viktor Frankl.

Źródło: Departament Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej

Spotkanie Platformy było również okazją do wymiany doświadczeń między instytucjami co może zaowocować zwiększeniem skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania narkomanii. Ponadto omówione zostały bieżące problemy, w tym m.in. konieczność przeprowadzenia badań umożliwiających rzetelną diagnozę sytuacji w województwie małopolskim, w obszarze uzależnień.

3. Bieżąca współpraca z instytucjami

W 2021 roku prowadzona była współpraca z instytucjami zajmującymi się tematyką uzależnień w celu:

- 1) Pozyskiwania danych.
- 2) Współpracy przy organizacji konferencji oraz planowania działań, dzielenia się wiedzą, konsultowania i omawiania potrzeb środowiskowych w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- 3) Rekomendowania wniosków dotyczących kształtowania polityki przeciwdziałania narkomanii w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkotykowych.
- 4) Tworzenia sieci współpracy międzyinstytucjonalnej: spotkana robocze z przedstawicielami współpracujących instytucji w miejscu realizacji ich zadań:
 - Stowarzyszenie Monar – Dom Gwan, Drop in ul. Krakowska,
 - Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień,
 - Fundacja Prastero,
 - Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie, Wydział Prewencji,
 - Akademia Ignatianum,
 - Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego,
 - Uniwersytet Pedagogiczny.

4. Współpraca z Akademią Sztuk Pięknych, Wydział Grafiki.

W ramach współpracy został przeprowadzony cykl zajęć w semestrze jesienno - zimowym dla studentów III roku wydziału grafiki. W ramach zajęć zrealizowano wizytę studyjną w Szpitalu Klinicznym im. dr. J. Babińskiego w Krakowie, podczas której studenci mieli okazję wysłuchać wykładów dotyczących profilaktyki uzależnień oraz zobaczyć jak funkcjonuje oddział psychiatryczny w ramach szerokiego spektrum problemów osób doświadczających kryzysów psychicznych.

Przeprowadzone zostały także zajęcia ze studentami (w formie cotygodniowych 1,5h warsztatów), w trakcie których podjęto trzy główne wątki pracy w obszarach profilaktycznych:

- przeciwdziałanie narkomanii,
- rozwój inteligencji emocjonalnej,
- profilaktyka FASD.

Celem zadania było przekazanie uczestnikom podstawowej wiedzy z zakresu zagrożeń wynikających z przyjmowania substancji psychoaktywnych.

W ramach prowadzonych zajęć zostały przygotowane prace graficzne w formie plakatów o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień, które będą wykorzystywane w kampaniach profilaktycznych realizowanych przez Zespół Eksperta w roku 2022.

Źródło: studenci Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych

Cel 3. Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Zadanie 3.7 Rozwijanie i wspieranie Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego w realizacji zadań statutowych – zarządzanie i koordynacja Programu.

Współpraca z Departamentem Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego:

- Pełnienie dyżurów Eksperskich w każdy wtorek od godz. 8:30 do 12:30 w siedzibie Ośrodka Edukacji Badań i Rozwoju przy Szpitalu Klinicznym im. dr. J. Babińskiego w Krakowie,
- Udział w spotkaniach Małopolskiej Rady ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- Udział w posiedzeniu Komisji Polityki Prorodzinnej i Społecznej WM,
- Udział w posiedzeniu Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Przygotowanie i konsultacje zmian w budżecie Eksperta na rok 2021,
- Współpraca przy opracowaniu Raportu za rok 2021 z realizacji Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021,
- Wsparcie merytoryczne przy opracowaniu Małopolskiego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym na lata 2022-2026,
- Planowanie działań bieżących,
- Udział w spotkaniach z przedstawicielami Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM,

Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz Szpitalem Klinicznym im. dr. Józefa Babińskiego:

- Współpraca w zakresie działania Międzyinstytucjonalnej Platformy Współpracy.
- Udział w spotkaniu Kierowników placówek leczenia uzależnień.

Załącznik nr 3 Zasoby instytucjonalne w województwie małopolskim w 2021 roku w zakresie leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych.

W województwie małopolskim jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty, województwo) ściśle współpracują z instytucjami, powołanymi by wspomagać realizację zadań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom od środków psychoaktywnych. Na szczeblu wojewódzkim funkcjonują między innymi następujące jednostki: Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie, Wydział Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie, placówki leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych, sądy, prokuratury okręgowe i prokuratury rejonowe. W powiatach na terenie województwa działają między innymi Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Natomiast gminy powołują Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocników oraz Koordynatorów gminnych ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom (w tym rozwiązywania problemów alkoholowych). Pomoc można uzyskać także w Ośrodkach Pomocy Społecznej, Ośrodkach Interwencji Kryzysowej, jak również w punktach konsultacyjnych, placówkach wsparcia dziennego. Realizowane są także spotkania Międzyinstytucjonalnej Platformy Współpracy na rzecz Przeciwdziałania Narkomanii.

Poniżej zaprezentowano wykaz placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych innych niż alkohol z podaniem adresu i kontaktu – tabela 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Tabela 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 - Placówki leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych innych niż alkohol w województwie małopolskim w 2020 roku.

Tabela 1.

Oddział leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	M. Kraków	M. Kraków	Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny dla Osób Uzależnionych oddział detoksykacyjny	ul. Suchy Jar 4a, 31-983 Kraków	12 645 06 10
2	M. Kraków	M. Kraków	Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o.	os. Złotej Jesieni 1, 31-826 Kraków ots-sekretariat@rydygierkrakow.pl www.szpitalrydygier.pl	12 646 84 04

Tabela 2.

Oddział stacjonarny terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	M. Kraków	M. Kraków	Szpital Kliniczny im. dr. J. Babińskiego SP ZOZ w Krakowie	ul. Józefa Babińskiego 29, 30-393 Kraków oddzial7b@babinski.pl https://babinski.pl/oddzial-oru/	12 65 24 210
2	M. Kraków	M. Kraków	Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień Monar „Dom Monaru”	ul. Suchy Jar 4, 31-983 Kraków kontakt@dommonarukrakow.pl www.dommonarukrakow.pl	12 645 09 67
3	M. Kraków	M. Kraków	Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby „Dom Gwan”	ul. Nadbrzezie 25, 31-983 Kraków dom_gwan@wp.pl	12 681 00 66

Tabela 3.

Poradnie leczenia uzależnień, które deklarują pracę z uzależnieniami od środków innych niż alkohol					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	M. Kraków	M. Kraków	NZOZ Krakowskie Centrum Terapii Uzależnień	ul. Wielicka 73, 30-552 Kraków poradnia@kctu.pl	12 425 57 47
2	M. Kraków	M. Kraków	NZOZ Małopolskie Centrum Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	ul. Stoczniovców 7, 30-709 Kraków mcpilu@wp.pl	12 262 95 49
3	M. Kraków	M. Kraków	Szpital Uniwersytecki w Krakowie. Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych dla Dzieci i Młodzieży	ul. Śniadeckich 3, 31-501 Kraków	12 424 87 56
4	M. Kraków	M. Kraków	Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień	ul. Św. Katarzyny 3, 31-063 Kraków poradnia@monar.krakow.pl	12 430 61 35

Poradnie leczenia uzależnień, które deklarują pracę z uzależnieniami od środków innych niż alkohol					
5	M. Kraków	M. Kraków	Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o. Poradnia Leczenia Uzależnień	os. Złotej Jesieni 1, 31-826 Kraków ops-sekretariat@rydygierkrakow.pl	12 646 87 83 12 646 83 17
6	brzeski	Brzesko	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brzesku Poradnia Leczenia Uzależnień	ul. Kościuszki 68, 32-800 Brzesko szpital@spzoz-brzesko.pl	14 662 13 20
7	gorlicki	Gorlice	Centrum Terapii Uzależnień w Gorlicach	ul. Szpitalna 10a, 38-300 Gorlice spotuiw@wp.pl ctu@ctu.gorlice.pl	18 352 77 45
8	M. Nowy Sącz	M. Nowy Sącz	Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Nowym Sączu	ul. Waryńskiego 1, 33-300 Nowy Sącz nsodwyk@poczta.fm http://www.szpital-krynica.pl/uzaleznienia-nowysacz	18 440 71 31
9	oświęcimski	Oświęcim	NZOZ Centrum Psychoterapii „Sobrietas”	ul. Powstańców Śląskich 21,32-600 Oświęcim biuro@nzoz.sobrietas.pl biuro@sobrietas.pl	33 444 67 16 730 797 794
10	tarnowski	Tuchów	Centrum Zdrowia w Tuchowie	ul. Szpitalna 1, 33-170 Tuchów	14 653 51 01
11	tatrzański	Zakopane	NZOZ Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Rodzina”	ul. Grunwaldzka 5a, 34-500 Zakopane	18 201 72 00
12	M. Kraków	M. Kraków	Parasolowe Centrum Terapii	ul. Rakowicka 10a, 31-511 Kraków mail: info@parasol.org.pl	12 430 03 18
13	M. Kraków	M. Kraków	Powrót z U. Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych	Ul. Bobrowskiego 10, 31-552 Kraków powrotzukurakow@wp.pl	12 412 77 22. 784 710 162
14	M. Nowy Sącz	M. Nowy Sącz	Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna w Nowym Sączu	Ul. Narutowicza 6, 33-300 Nowy Sącz mail: monarnowysacz@interia.pl	18 443 74 44
15	M. Kraków	M. Kraków	SNZOZ UNIMED Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnień	Ul. Młodej Polski 7, 30-131 Kraków	12 637 08 49

Tabela 4.

Oddziały Diennej Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	M. Kraków	M. Kraków	Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o. Oddział Dzielny Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych	os. Złota Jesień 1, 31-826 Kraków www.szpitalrydygier.pl	12 646 87 33
2	M. Kraków	M. Kraków	Szpitala Uniwersytecki w Krakowie. Oddział Dzielny Leczenia Uzależnień O/K Psychiatrii Dorosłych, Dzieci i Młodzieży	ul. Olszańska 5, 31-000 Kraków	12 422 56 74

Tabela 5.

Ośrodki leczenia uzależnień bliżej niescharakteryzowanych					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	wadowicki	Andrychów	Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	ul. Dąbrowskiego 19, 34-120 Andrychów szpital@szpital.info.pl	33 875 24 46
2	krakowski	Skąpa	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Skąpie	ul. Krakowska 250, 32-043 Cianowice biuro@przychodnia-skapa.pl	12 389 10 56, 12 389 00 00, 12 389 10 05
3	M. Tarnów	M. Tarnów	Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie	ul. Lwowska 178a, 33-100 Tarnów hospital@lukasz.med.pl	14 631 50 00

Tabela 6.

Inne placówki pomocowe					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	M. Kraków	M. Kraków	Monar – Noclegownia dla Osób Uzależnionych	ul. Sadowa 113a, 32-020 Wieliczka wodowska@interia.pl	606 203 156
2	M. Kraków	M. Kraków	Poradnia Profilaktyczno-Spoleczna Towarzystwa „Powrót z U”	ul. Bobrowskiego 10, 31-552 Kraków	12 412 77 22
3	tarnowski	Tarnów	Wspólnota Cenacolo - dom w Porębie Radlnej	Poręba Radlna k/Tarnowa	14 679 51 23
5	wielicki	Wieliczka	Hostel – Monar	ul. Sadowa 117A, 32-020 Wieliczka wodowska@interia.pl	606 203 156

Inne placówki pomocowe					
6	M. Kraków	M. Kraków	DRPO-IN placówka prowadzona przez MONAR	ul. Krakowska 19, 31-062 Kraków	786 847 747

Tabela 7.

Placówki prywatne					
Lp.	Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Adres/e-mail	Telefon kontaktowy
1	krakowski	Liszki	Prywatny Ośrodek Terapii „Wiosenna”	Ściejowice 231, 32-060 Ściejowice	733 175 138
2	krakowski	Świątniki Górne	Prywatny Ośrodek Attente	ul. Krakowska 10, 32-040 Świątniki Górne	603 900 554
3	M. Kraków	M. Kraków	Prywatny Ośrodek Leczenia Uzależnień „Tęcza”	ul. Tuwima 1 31-581 Kraków	662 225 535
4	chrzanowski	Alwernia	Ośrodek terapii uzależnień „nowe życie”	Ul. Jana III Sobieskiego 12, 32-566 Alwernia	504 106 335
5	limanowski	Niedźwiedź	Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „Koninki”	Poręba Wielka 480, 34-735 Niedźwiedź	18 331 72 50
6.	tarnowski	Tarnowiec	Ośrodek Terapii Uzależnień SYMPTOM	ul. Szczytowa 28, 33-112 Tarnowiec	531 01 01 00
7.	M. Nowy Sącz	M. Nowy Sącz	Prywatny Ośrodek Terapii Uzależnień „Słoneczna”	ul. Zabelecka 7, 33-300 Nowy Sącz	514 214 515
8.	Kraków	Lusina	Prywatny Ośrodek Leczenia Uzależnień Nowy Dzień	ul. Św. Floriana 41 30-698 Lusina	729 297 878
9.	Kraków	Kraków	Krakowskie Prywatne Centrum Psychoterapii Uzależnień i Rehabilitacji	ul. Obrony Tyńca 22a 30-396 Kraków	531 936 963

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego.